

**บทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอลำดับความเป็นมา
ของเหตุการณ์ทางการเมืองที่นำไปสู่รัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประยูร**

จากการที่ได้เกิดวิกฤตการณ์การเมืองขึ้นในช่วงรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประยูร นั้นสถาบันสื่อมวลชน ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและข้อเท็จจริงที่สื่อมวลชน มีหน้าที่ต่อสังคมว่า ไม่มีเสรีภาพในการทำข่าวประชาชนไม่มีสิทธิในการรับรู้ข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ บทบาทในการสนับสนุนอำนาจของฝ่ายทหารและรัฐบาล เช่น มีการปิดกั้น การนำเสนอข้อเท็จจริงในเหตุการณ์ของฝ่ายผู้ต่อต้านประท้วง ที่ไม่ให้ประชาชนได้รับรู้ความเคลื่อนไหว หรือ มีการจำกัดการแพร่ภาพให้เห็นและรับรู้แต่เพียงฝ่ายรัฐบาลรวมทั้งยังได้สร้างความเคลือบแคลงในความเป็นกลางภาพของการชุมนุมทางการเมือง ที่มีผู้คนมาร่วมชุมนุมเป็น เรือแค้น ของวันที่ 20 เมษายน และวันที่ 4 พฤษภาคม 2535 ไม่มีการนำเสนอให้ปรากฏเป็นการรายงานข่าวเพื่อเสนอต่อประชาชน หรือ มีก็เพียงแต่มีปริมาณที่ประปรายน้อยมาก คำกล่าวหาของผู้คนจึงกล่าวว่า เป็นพฤติกรรมลักษณะที่เข้าข่าย การปกปิดข้อมูลข่าวสารจากมุมมองนี้ ได้มีการสะท้อนภาพของสื่อมวลชน มีการแบ่งองค์กรสื่อมวลชนในสองลักษณะคือองค์กรสื่อมวลชนของรัฐ ที่แสดงบทบาทในการตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายรัฐบาล และ มีอำนาจทางการเมืองด้วยการเสนอข่าวสารประเภท คำสั่งและข่าวด่วนพิเศษ เป็นหลัก ส่วนอีกฝ่ายหนึ่ง คือองค์กรสื่อมวลชนของเอกชน ที่แสดงได้บทบาทแตกต่างไป ทั้งนี้เนื่อง จากตัวอิทธิพลหรืออำนาจในการควบคุมการแสดงบทบาทได้เป็นสาเหตุของการสร้างความแตกต่างกันใน เรื่องของบทบาทของสื่อมวลชนทั้งสองลักษณะ

จากบทบาทของสื่อมวลชนที่แสดงบทบาทต่างกันนี้เอง จึงเป็นผลต่อการกระตุ้นความสนใจของประชาชน ที่ต้องการแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงด้วยตัวเอง ด้วยการออกไปร่วมสังเกตการณ์พร้อมกับเข้าร่วมการต่อต้าน ประท้วงณ สถานที่ ที่มีการ

ชุมนุมจริง แทนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ที่ตกอยู่ในอำนาจรัฐ จำนวนปริมาณของ ผู้เข้าร่วมการชุมนุม จึงได้เพิ่มเป็นทวีคูณ เพิ่มเป็นเงาตามตัวในที่สุด ตั้งแต่ช่วงวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535 อันนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการเมือง ที่เรียกว่า "พฤษภาทมิฬ"

ถ้าพิจารณาจาก บทบาทหน้าที่ภายใต้กรอบการควบคุมเสรีภาพในการเสนอ ข่าวสารข้อมูลของสื่อมวลชนพบว่า สื่อมวลชนไม่สามารถแสดงอิสรภาพในการเสนอข่าวได้ อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะ

ก. จากคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ที่ 334/2535 เรื่อง ห้ามมิให้ผู้ใด โฆษณา หรือพิมพ์เอกสาร อันกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักรไทย จากคำสั่งฉบับนี้ รัฐบาลได้ประกาศขึ้นเมื่อเวลา 01.35 น. ของวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 อันเป็นช่วงเวลาที่อยู่ในเหตุการณ์ ที่มีการชุมนุมต่อต้านประท้วงรัฐบาลจึง เท่ากับว่าเป็นการเพิ่มความไม่พอใจของผู้เกี่ยวข้องในการเป็นผู้สื่อสารให้กับสังคม ซึ่งถือ ว่า เป็นการริดรอนสิทธิเสรีภาพในการถ่ายทอดการนำเสนอและการหาข่าวสารให้กับสังคม ไปในตัวโดยที่ สื่อมวลชน ได้ถูกปิดกั้นหน้าที่ที่พึงมีต่อการให้ประชาชนผู้รับสาร ได้รับรู้ กิจกรรมความเคลื่อนไหวตามข้อเท็จจริง ที่เกิดขึ้นในสังคมที่เดียว

ข. จากคำสั่งที่จะสั่งปิดหนังสือพิมพ์ จำนวน 3 ฉบับของรัฐบาล คำสั่งที่จะสั่ง ปิดหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับนั้นได้แก่ หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น หนังสือพิมพ์แนวหน้า และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ รวมเป็นระยะเวลา 3 วันด้วยการอ้างสาเหตุที่ว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ นี้ได้นำเสนอข่าวทหารและตำรวจที่ใช้กำลังเข้าปราบปรามประชาชนอย่างรุนแรง ในช่วงวันที่ 17-20 พฤษภาคม แต่คำสั่งปิดยังไม่มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้เนื่องจากบรรณาธิการทั้ง 3 ฉบับ ต่างปฏิเสธที่จะไปเซ็นชื่อรับทราบคำสั่งปิดที่กรมตำรวจดังนั้นคำสั่งดังกล่าวจึงถูกยกเลิกไป โดยอัตโนมัติ ทำให้เกิดกระแสคัดค้านจากสื่อมวลชนเกิดเป็นกระแสการต่อต้านอำนาจ โดยมีการทำทาสอำนาจต่อผู้นำรัฐบาลในขณะนั้น และในขณะเดียวกันก็มีการสนับสนุนต่อ ฝ่ายตรงข้ามอย่างเต็มที่ในที่สุด

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้น ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนกับฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งผู้ที่ทำหน้าที่สื่อมวลชนได้ถูกคุกคาม ช่มชู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนกระทั่งสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ได้ยื่นประท้วงรวมถึง 2 ครั้ง คือครั้งแรก ในกรณีที่ผู้สื่อข่าว ถูกหน่วยรักษาความปลอดภัยของนายกรัฐมนตรีเกรียงไกรราดเข้าทำร้ายร่างกายในขณะที่ พล.อ.สุจินดา คราประยูร กำลังให้สัมภาษณ์รวมทั้งในกรณีของ นายสุทธิชัย หยุ่น บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ถูกอันธพาลบุกทำลายทรัพย์สินเป็นต้น และในครั้งที่สองเป็นกรณีที่นักข่าวและช่างภาพหนังสือพิมพ์รวมทั้งโทรทัศน์ได้ถูกแก๊งอันธพาลไล่ยิงได้รับบาดเจ็บ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ติดตามข่าวและบันทึกภาพเพื่อนำมาเสนอต่อประชาชน ผู้รับสาร ฝนนามบินกองทัพอากาศ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2535 ทั้ง ๆ ที่ช่วงเวลานั้น สภาพสถานการณ์การเมืองที่มีความวุ่นวายก่อนหน้าได้ยุติและกำลังกลับคืนกลับสู่สภาพปกติแล้ว

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอข้างต้นนี้ อาจเป็นสาเหตุที่มีความเกี่ยวโยงในส่วนที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่เพิ่มความเป็นปรีกษาในจุดของความขัดแย้งในทางการเมืองขึ้นมา อันนำไปสู่ข้อสันนิษฐานของเหตุการณ์ที่ สื่อมวลชน ได้มีส่วนผลักดันในการต่อต้านการเข้ามารับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ด้วย โดยพิจารณาได้จากพฤติกรรมในเหตุการณ์ นับตั้งแต่ก่อนที่ พล.อ.สุจินดา จะยอมรับเข้ามาดำรงตำแหน่ง ซึ่งในช่วงนั้น เป็นช่วงที่กระแสของข่าวมีการปฏิเสธ มีการตอบโต้ และ มีการตอบคำถามจากนักข่าว ถึงประเด็นเรื่องการปฏิเสธ ที่จะรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา ตามคำสัมภาษณ์ที่เคยให้กับนักข่าวเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2534 ว่า ตนจะไม่เล่นการเมือง และจะไม่เป็นนายกรัฐมนตรี คำมั่นสัญญานี้เมื่อตอนแรกนั้นดูเป็นสัญญาที่มีความหนักแน่น ทำให้เสียงในการที่จะคัดค้านในช่วงเวลานั้นได้ลดลงทันที แต่อย่างไรก็ตาม ความเชื่อในการปูทางให้คนของ สภาரசช. มาเป็นนายกรัฐมนตรีเพื่อสืบทอดอำนาจ ยังคงฝังอยู่ในความคิดทางการเมืองของสื่อมวลชนและประชาชนอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่รอเวลาที่จะพิสูจน์เท่านั้น จนกระทั่งถึง วันที่ 7 เมษายน 2535 มีข่าวในการตัดสินใจเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา ได้ปรากฏซึ่งได้กลายเป็นกระแสของการต่อต้านขึ้น เกิดการประท้วงอดอาหารของ ร.ต.ฉลาด วรฉัตร ตามมาเป็นประเด็นแรกและลุกลามจนทำให้เกิด

วิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นต่อมา ในเหตุการณ์ทางการเมืองนี้ สื่อมวลชนได้เข้าประเด็นเสนอข่าวติดต่อกันเป็นเวลานานอยู่หลายวันอย่างต่อเนื่องโดยใช้รูปแบบการไปสัมภาษณ์ มีวิธีนำเสนอถ่ายทอด ด้วยการเขียนบทความและบทวิจารณ์ต่าง ๆ มีการใช้วิธีการขยายแง่มุมด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ข่าวนี้ได้รับความสนใจจากของประชาชนและได้แสดงบทบาทจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของการเป็นรัฐบาลของ พล.อ. สุจินดา นับเป็นเวลารวมทั้งสิ้น 48 วัน

จากความเข้าใจของคนโดยทั่วไปแล้ว ต่างยอมรับกันว่า สื่อมวลชน เป็นสถาบันหนึ่ง ที่มีส่วนรับใช้ให้แก่สังคมในด้านการสื่อสาร ความผูกพันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความเคลื่อนไหวทางการเมือง ยิ่งมีความใกล้ชิดกันมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลา 48 วันของการเป็นรัฐบาล ได้มีเหตุการณ์และมีประเด็นของข่าวการเมือง ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันอย่างต่อเนื่อง ประเด็นหรือเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นนี้ สื่อมวลชนได้มีบทบาทด้วยการนำข่าวมาสื่อให้ประชาชนได้รับรู้ พร้อมกับสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นตามฐานะหน้าที่ของ ผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชน ที่พึงปฏิบัติในสังคมอันได้แก่การหาข่าวเพื่อให้เกิดความกระจ่าง การรายงานข่าวที่เกิดขึ้นอย่างทันเหตุการณ์ การให้ความรู้ชี้แนะในประเด็นปัญหาอย่างละเอียดสมบูรณ์ รวมทั้งการเป็นผู้ให้ความบันเทิงแก่สังคม จึงกล่าวได้ว่า ผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชน คือผู้มีบทบาทต่อสังคมอย่างใกล้ชิด ยิ่งโดยเฉพาะข่าวในทางการเมืองด้วยแล้ว ย่อมมีส่วนที่จะปลุกเร้าและกระตุ้นความสนใจของคนในสังคมค่อนข้างมากเมื่อประกอบกับ เป็นเรื่องที่สื่อมวลชน ได้จับเป็นประเด็นใหญ่ในการนำเสนอด้วยแล้ว ซึ่งทำให้กระแสความเคลื่อนไหวทางการเมือง มีมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งพิจารณาได้จากในช่วงเวลานั้นมีข่าวการประกวดนางงามจักรวาลที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพครั้งแรก ตามธรรมดาโดยทั่วไปแล้วในความสนใจของผู้คนโดยทั่วไป ถึงการติดตามข่าวของการประกวดนางงามจักรวาลย่อมให้ความสนใจมากกว่าข่าวโดยทั่ว ๆ ไปเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว แต่เมื่อได้นำมาเปรียบเทียบกับข่าวการเมืองในช่วงเวลาขณะนั้นข่าวการเมืองก็ยังคงได้รับความสนใจในอันดับต้นๆอย่างไม่เปลี่ยนแปลงลดลง ข้ำในเรื่องข่าวการเมือง ได้มีคนวิพากษ์วิจารณ์กล่าวหา ว่า สื่อมวลชน เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญ ต่อการนำความเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองด้วยการหนุนเสริมแตกแยก สร้างปัญหาก่อวุ่นและเป็นตัวการที่ทำลายมาสู่สังคม จากคำกล่าว เช่นนี้ เป็นความจริงหรือไม่ย่อมเป็นสิ่งที่ท้าทายที่

นักวิชาการจะต้องหาผลลัพธ์ให้ได้ต่อไป และงานวิจัยนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในความพยายามที่จะประเมินบทบาทของสื่อมวลชนด้วยชิ้นหนึ่ง แม้ว่าในปัจจุบันนี้ จะมีข้อเขียนของบุคคลหลาย ๆ คน ที่ต่างพยายามหาเหตุผลต่าง ๆ มาสนับสนุนในเรื่องนี้ด้วยก็ตาม ดังข้อเขียนของ ศาสตราจารย์ ดร.เขียน ธีระวิทย์ ในหนังสือชื่อ "วิกฤตการณ์การเมืองไทยะกรณีพฤษภา มหาวิปโยค พ.ศ.2535" (หน้า:54) ที่กล่าวถึงพลังต่อต้านรัฐบาลของพลเอกสุจินดา คือ พวกนักข่าว ดังความตอนหนึ่ง ที่เขียนว่า

...อีกพวกหนึ่งที่สำคัญคือ พวกนักข่าว ด้วยสาเหตุต่าง ๆ นานา นักข่าว จำนวนมาก ไม่พอใจสภา รสช. สะสมมากขึ้น นักข่าวไทยสายหนังสือพิมพ์นั้น เริ่มใช้ภาษากร้าวกร้าว ที่ขาสตี พิมพ์ออกสู่ตลาดใครด่าทหารและ"ห้าพรรคมาร" ได้รุนแรงเพียงใด ดูเหมือนจะขาศึกมากขึ้นเพียงนั้น พวกเขาอาจจะถือว่า มีเกียรติด้วย เพราะว่า นั่นคือ สัญลักษณ์ของความเป็นอิสระของ สื่อมวลชนนักข่าวไม่น้อยคิดว่า พวกเขาทำตัวเป็นนักข่าวที่ดีในเมื่อได้พร้อมใจกันแสดงการเหยียดหยามนาชกรัฐมนตรีของประเทศ เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2535 ในวันนั้น พลเอกสุจินดา คราประยูร ได้จัดงานเลี้ยงอาหารส.ส.ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนที่โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่าปรางค์ว่าเฉพาะส.ส. ฝ่ายรัฐบาล เท่านั้นที่ไปร่วมงานเลี้ยง ในโอกาสนั้น นักข่าวก็ถือสิทธิที่ปฏิบัติมาตามปกติ คือ ยืนเครื่องอัดเสียงซูไมโครโฟน รี่เข้าไปในนาชกรัฐมนตรี ตามลักษณะนักข่าวที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานของสังคมไทยปรากฏว่าในครั้งนั้นมีนักข่าวหญิงถูกกันโดย ทส. กระทบกระทั่งนักข่าวหญิงในลักษณะลวนลามใครลวนลามใคร(นาชกรัฐมนตรีหรือนักข่าวลวนลาม)นั้น ในสายตาของบุคคลภายนอก บางทีก็อดคิดไม่ได้ว่า สมน้ำสมเนื้อกันดีในสังคมไทยคนมักจะใช้สิทธิกันจนเหลือ ในครั้งนั้นเหตุการณ์ได้ทำให้นักข่าวกลายเป็นคู่วิวาทกับนาชกรัฐมนตรี คือ เกาะกลุ่มกันโห่ร้องฮ่าป่า เมื่อเห็นนาชกรัฐมนตรีเดินออกมาจากโรงแรม ตะโกนประณาม พลเอกสุจินดาว่า "เสี๊ยสัตย์เพื่องาน"ตามด้วยเสียงฮ่าป่าก็ก้องไปทั้งโรงแรม นั่นคือ ความไม่พอใจที่นักข่าวมีต่อพลเอกสุจินดา...

เหตุที่มีการกล่าวหาในลักษณะเช่นนี้ ย่อมเป็นเครื่องชี้ชัดได้ว่ามุมมองของการแสดงบทบาทของ สื่อมวลชน โดยเฉพาะทางการเมืองในช่วงเวลานั้น มีความแตกต่างกัน มีการตีความในปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ไม่เหมือนกัน กล่าวคือ สื่อมวลชน ได้ตีความไปทางหนึ่ง กับ ฝ่ายผู้มองสื่อมวลชน ก็ตีความในเนื้อหาที่ปรากฏสะท้อนไปอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เป็นผลจากการที่แต่ละฝ่ายมีองค์ประกอบของสภาพตนเองในภาวะการณ์ที่ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของบทบาท

แต่อย่างไรก็ดี เมื่อมองถึงภาระหน้าที่หลักของสื่อมวลชนแล้ว สื่อมวลชนย่อมแสดงบทบาทของสื่อมวลชน ในช่วงรัฐบาลพล.อ.สุจินดา คราประยูร ตามวิถีทางหน้าที่ที่พึงมีต่อสังคมแยกเป็น 4 บทบาท คือ บทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน เพื่อรับรู้ความเป็นไปตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อันเป็นบทบาทของสื่อมวลชนในประการแรก ส่วนในประการที่สอง เป็นการที่สื่อมวลชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนที่เป็นข่าว ใช้การวิเคราะห์เสนอแนะวิพากษ์วิจารณ์ตีความ ว่าควรจะทำอย่างไร กับ สิ่งเหล่านั้นด้วยการชี้นำประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงกดดันต่อการต่อต้านอำนาจทางการเมือง จึงเป็นบทบาทของการต่อต้าน ส่วนในประการที่สาม เป็นการใช้อิทธิพลแฝงจากการที่นำส่วนที่เป็นข่าวมาวิพากษ์วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะ เรือกรร็อง แสดงตนให้เห็นอำนาจของสื่อมวลชนขึ้นมาด้วยการสร้างภาพพจน์บุคคลต่าง ๆ ขึ้นทั้งในด้านที่เป็นผลบวกและในด้านที่เป็นผลลบ และบทบาทในประการสุดท้ายคือ บทบาทการชักจูงให้ประชาชนเลิกการกระทำร่วมกันในเรื่องหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

ในการแสดงบทบาททางการเมืองดังที่จะกล่าวต่อไปนั้นหากแบ่งตามลำดับของเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น ได้แบ่งออกเป็น 4 ช่วงเวลา ซึ่งในแต่ละช่วงเวลาก็มีการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมืองด้วย สำหรับลำดับเหตุการณ์ในแต่ละช่วงมีเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. เหตุการณ์ช่วงวันที่ 4 เมษายน ถึง วันที่ 16 เมษายน 2535

เหตุการณ์ในช่วงเวลานี้ เป็นเหตุการณ์ที่เริ่มจากการที่ 5 พรรคการเมือง ได้ประกาศหนุน พล.อ.สุจินดา คราประยูร ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ต่อจากนั้นเป็นเหตุการณ์ ในการคัดค้านของกลุ่ม สนนท. ที่ออกมาเคลื่อนไหวต่อต้าน มีเหตุการณ์ในช่วงที่มี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี มีการอดอาหารประท้วงของ รต.ฉลาด วรฉัตร รวมทั้งมีการเคลื่อนไหวเรียกร้องของกลุ่มผู้สื่อข่าว ซึ่งลำดับเหตุการณ์ ที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

4 เมษายน 2535 พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ทหารเรือกับ 3 ผู้บัญชาการ เหล่าทัพที่ส่วนหน้าติดกองบัญชาการกองทัพบก ในช่วงเช้า ขณะเดียวกัน กระแสเรียกร้อง นายกรัฐมนตรีคนนอก จากกลุ่มกำลังประชาชนส่วนหนึ่ง เริ่มขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ในช่วงบ่าย แกนนำ 5 พรรคเสียงข้างมาก ประกอบด้วย นายบรรหาร ศิลปอาชา นายเสนาะ เกียรติกอง นายมนตรี พงษ์พานิช นายสมิคร สุนทรเวช น.ต.นิติ นาครทรรพ นายพินิจ จันท์สุรินทร์ พล.อ.อ.สมบัติ ระหงษ์ พล.อ.มานะ รัตนโกเศศ และ นายชัยศักดิ์ ศิริวัฒน์ ได้ทหารเรือที่ โรงแรมแอร์พอร์ตดอนเมือง จนในที่สุดทั้ง 5 พรรค ตกลงลงนาม สนับสนุน พล.อ.สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี ในวันเดียวกัน สหพันธ์นิสิตนักศึกษา แห่งประเทศไทย (สนนท.) ได้เริ่มออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านนายกรัฐมนตรีมาจาก "คนนอก"

5 เมษายน 2535 กระแสด้าน พล.อ.สุจินดา คราประยูร เริ่มรุนแรงขึ้น โดยมีการทวงสัญญาที่ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ได้เคยแถลงไว้ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2534 ในช่วงครั้งที่มีการต่อต้านการร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ รสช. ได้ผลสรุปว่า พล.อ.สุจินดาและพล.อ.อ.เกษตร จะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและ 6 เมษายน 2535 มีอบทหนุน พล.อ.สุจินดา คราประยูร เริ่มออกมาเคลื่อนไหวอย่างจริงจัง เพื่อปู ทางการขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา

7 เมษายน 2535 ในช่วงเช้า นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ประธานสภาฯ ให้สัมภาษณ์ยืนยันยืนยันว่า ขณะนี้ 5 พรรคการเมืองเสียงข้างมาก ยังคงยืนยันที่จะสนับสนุน นายณรงค์ วงศ์วรรณ ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี แต่พอตกเย็น พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ พล.อ. อิศระพงศ์ หนุณภักดี กลับนำชื่อ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ขึ้นกราบบังคมทูลฯให้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่19 หลังจากได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว พล.อ. อิศระพงศ์ หนุณภักดี นำนายทหารตบเท้า แสดงความยินดีกับ พล.อ.สุจินดา ในคืนวันเดียวกัน พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ พล.อ. อิศระพงศ์ หนุณภักดี และนายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ได้ออกอากาศโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ชี้แจงถึงการแต่งตั้งพล.อ.สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี ว่า ดำเนินการอย่างถูกต้องแล้ว

8 เมษายน 2535 เวลา 01.00 น.ร.ต.ฉลาด วรฉัตร ประกาศอดข้าวประท้วงความไม่ชอบธรรมครั้งนี้ ที่หน้ารัฐสภา ท่ามกลางคำดูหมิ่นสบประมาทที่ได้รับจากกลุ่มเผด็จการและบริวารโง่งงป่าพร้อมกับการอาสาเป็นเจ้าภาพสวัสดิ์หนึ่งคืนจาก นางอุบล บุญชูโชติธรรม ส.ส.พรรคสามัคคีธรรม พรรคร่วมรัฐบาลส่งมาเตือนสติร.ต.ฉลาด ในตอนสายวันเดียวกัน พล.อ.สุจินดา คราประยูร ทำพิธีอัญเชิญนายทหาร ที่หอประชุมกองทัพบก และพูดเปิดใจถึงการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ว่า "เสียสัจเพื่อชาติ" ขณะเดียวกันกระแสต่อต้าน พล.อ.สุจินดา เริ่มรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ ช่วงเวลาเดียวกันสถานีโทรทัศน์ของรัฐบาลทุกช่องได้เสนอข่าวมือบอน พล.อ.สุจินดาคราประยูรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวัน โดยไม่ยอมเสนอข่าวฝ่ายต่อต้านจนกระทั่งพรรคฝ่ายค้าน และกลุ่มเรียกร้องประชาธิปไตยต่าง ๆ ได้ออกมาโจมตีรัฐบาล ว่า ปิดหูปิดตาประชาชน

ในช่วงนั้น ได้มีการเคลื่อนไหวของ กลุ่มเรียกร้องประชาธิปไตย และ 4 พรรคฝ่ายค้านอย่างต่อเนื่องในการที่จะต่อต้านพล.อ.สุจินดา คราประยูร โดยได้เรียกร้องให้ลาออกจากตำแหน่งการประชุมสภานัดแรก 16 เมษายน 2535 ส.ส. 4 พรรคฝ่ายค้านเกือบทั้งหมดพร้อมใจกันแต่งชุดดำเข้าประชุมสภา วัตถุประสงค์ให้ความเป็นประชาธิปไตย และพรรคพลังธรรมนำโดย พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นำลูกพรรคถือตะเกียงเข้าสภาประชิดความมืดของสภา ประธานสภา "ถูกสอนมวย" จาก ส.ส.ฝ่ายค้าน และวันนั้นกลุ่มผู้สื่อข่าว

ทำหน้าที่ร้องเรียน กรณีที่ถูก รปภ. ของพล.อ.สุจินดา ปฏิบัติการเถื่อนต่อนักข่าวสตรี

จากลำดับของเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ในช่วงวันที่ 4-16 เมษายน 2535 นี้ จัดเป็น ช่วงของเวลาช่วงที่หนึ่งของการนำไปสู่รัฐบาลพล.อ.สุจินดา คราประยูร สำหรับใน ด้านบทบาทของสื่อมวลชน ในการนำเสนอลำดับความเป็นมาที่สำคัญ ๆ ตามแต่ละบทบาท ของสื่อมวลชน มีรายละเอียดของแต่ละบทบาท ดังนี้

1.1. บทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน

เมื่อมีประเด็นในทางการเมือง ที่5พรรคการเมือง ได้ประกาศ หนุนให้ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี หลังจากที่ได้หารือกันที่โรงแรม แอร์พอร์ตดอนเมือง ชาวในวันต่อมา มีการรายงานข่าว มีลักษณะวิธีการ ที่ได้มาของเนื้อหา ในข่าว โดย สื่อมวลชน ได้มีการซักถามสัมภาษณ์ ตั้งคำถาม กับ บุคคลต่าง ๆ ถึงประเด็น ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตามกระบวนการ ที่จะให้ข่าวนั้น มาสื่อให้กับประชาชนได้รับรู้ เพื่อให้เป็นไปตามบทบาทของสื่อมวลชน ตามบทบาทที่กล่าวถึงนี้ โดยใช้วิธีการตามบทบาท ของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นด้วย 2 ลักษณะคือ

ก. การขยายแ่งมุมปมประเด็นข่าว

จากวันที่ 4 เมษายน 2535 ที่แกนนำ 5 พรรคเสียงข้างมาก ประกอบด้วย พรรคสามัคคีธรรม พรรคชาติไทย พรรคกิจสังคม พรรคประชากรไทยและ พรรคราษฎร ได้ตกลงใจหนุน พล.อ.สุจินดา ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี แทนนายณรงค์ วงศ์วรรณ ที่มีปัญหาในเรื่องการพิพพันค้ายาเสพติดจนประเทศสหรัฐอเมริกา ประกาศคว่ำ วิชา ทำให้เกิดปัญหาต่อนายณรงค์ ที่จะเข้าดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ตามที่พรรค สามัคคีธรรมซึ่งเป็นพรรคเสียงข้างมากในการจัดตั้งรัฐบาลและเมื่อเกิดมีปัญหานั้นจึง ได้มีกระแสข่าวต่างๆ มากมาย ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการเสนอชื่อผู้จะเป็นนายกรัฐมนตรี จนเกิดมีประเด็นข่าวที่ 5 พรรคการเมืองได้ประกาศหนุนพล.อ.สุจินดาขึ้น สื่อมวลชนโดย

เฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ ได้ใช้ประเด็นนี้ มาตั้งคำถามซักถามกับบุคคลต่าง ๆ ก่อให้เกิดภาพของการขยายแง่มุมประเด็นใหม่ขึ้น ดังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับ วันที่ 6-14 เมษายน 2535 มีใจความที่ขยายแง่มุมประเด็นให้ไปสู่ประเด็นความชอบธรรมในการเป็นนายกรัฐมนตรีของพล.อ.สุจินดา ดังนี้

... จากข่าว พล.อ.สุจินดา ขึ้นเป็นนายกฯนี้ทำให้เกิดกระแสคัดค้าน จากพรรคการเมืองสายประชาธิปไตยและบุคคลทั่วไป นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ลูกชาย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ให้สัมภาษณ์ว่า กรณี พล.อ.สุจินดา คราประยูร เข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรี ทางสภา รสช. จะต้องรับผิดชอบ

... ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.อ.สุจินดา เป็นนายกรัฐมนตรีจะเกิดความไม่ไว้วางใจมากแค่ไหน นายไกรศักดิ์ กล่าวตอบว่า จะต้องเผชิญหน้าและโจมตีอย่างหนักในสภาผู้แทนราษฎร ... (ไทยรัฐ 6 เมษ. 35)

หลังจากที่ สื่อมวลชน ได้ใช้การขยายแง่มุมประเด็น จากข่าวที่ 5 พรรคการเมืองจะเสนอชื่อ พล.อ.สุจินดา เป็นนายกฯแล้ว สื่อมวลชนได้ใช้ความพยายามที่จะให้นำไปสู่ประเด็นความไม่ชอบธรรมโดยจากคำถามข้างต้น และมาถาม พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ และ พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ต่อในวันที่ 7 เมษ. ดังนี้

... ต่อมาเวลา 16.00 น. พล.อ.ชวลิต ได้ไปที่โรงแรมปรีณิเชส ถนนหลานหลวง พร้อมแกนนำของพรรค... ต่อข้อถามว่า หาก พล.อ.สุจินดา รับตำแหน่งนายกฯท่านจะยังคงรักพล.อ.สุจินดา เหมือนพี่เหมือนน้อง และจะมองหัวแม่ตีนแล้วรู้ใจเหมือนเดิมอีกหรือไม่ พล.อ.ชวลิต ตอบว่าในฐานะพี่น้องและความรู้สึกสนิทสนมส่วนตัวไม่เปลี่ยนแปลง แต่หลักการตนไม่เห็นด้วย และจะร่วมกับพันธมิตร 4 พรรคการเมืองคัดค้านคนนอก... ทางด้านความเคลื่อนไหวของพล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภา รสช. นั้น ผู้สื่อข่าวรายงานว่าคงเก็บตัวอยู่บนชั้น 2 ของบ้าน... ออกมาเชิญผู้สื่อข่าวไปรับประทานอาหารเย็น เสร็จแล้วจึงให้สัมภาษณ์... ผู้สื่อข่าวถามอีกว่า ใครก็ตามที่มา

เป็นนายกฯ จะไม่มีคนคงนอกจาก พล.อ.สุจินดา เพียงคนเดียวใช่หรือไม่ พล.อ.สุนทร ตอบว่า ก็ไม่รู้ว่าเป็น "สุ" เขาเป็นจะอยู่ได้ก็เดือนก็ปีก็ไม่รู้... (ไทยรัฐ 7 เมษ. 35)

จากข่าวที่นำเสนอขึ้น ได้แสดงถึงการเกิดเป็นประเด็นข่าวใหม่อย่างต่อเนื่อง คือ มีการก่อตัวในการต่อต้านการเข้ามาเป็นนายกฯ ของ พล.อ.สุจินดา ของฝ่ายต่าง ๆ โดยสื่อมวลชนได้นำข่าวมาสื่อให้ประชาชนได้ทราบรับรู้ว่า ขณะนี้มีกลุ่มคนและกลุ่มการเมืองที่มีความเห็นไม่เห็นด้วย ต่อการเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีดังตามข่าวที่จะนำเสนอต่อไปชื่อว่า

...พรรคประชาธิปัตย์ มีท่าทีคัดค้านคนนอกมาเป็นนายกฯ เช่นเดิม หลังการประชุมพรรค นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรค กล่าวถึงกรณี พล.อ.สุจินดา ให้เหตุ ผลต่อการเสียดสีเพื่อประเทศชาติ

...ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.อ.สุจินดา มีความสามารถ พอจะเป็นนายกฯ ได้ ไหมนายชวน ตอบว่ามีความสามารถคนหนึ่ง แต่เชื่อถือยากสักหน่อยเท่านั้นเอง ท่านยอมเสียดสีจะพูดตอนนั้นไม่ทราบว่าคุณตอนเมาหรือเปล่า... (ไทยรัฐ 9 เมษ. 35)

...ร.ต.ฉลาด วรฉัตร กล่าวถึงการอดอาหารประท้วงว่า อยากให้พวกเผด็จการเห็นว่า พวกเรารักประชาธิปัตย์ด้วยชีวิต...ผู้สื่อข่าวถามว่าชีวิตของท่านจะคุ้มหรือกับเผด็จการ ร.ต.ฉลาด กล่าวว่า "ผมไม่เอาตัวไปแลกกับเผด็จการ แต่คุ้มที่จะตาย เพื่อประชาธิปัตย์"... (ไทยรัฐ 9 เมษ. 35)

...ขณะเดียวกันกลุ่ม ส.ส. ของพรรคพลังธรรมประมาณ 30 คน นำโดย พ.อ.ชินวุธ เลขาธิการพรรค พ.อ.วินัย สัมพงษ์ ส.ส.กทม. ได้ร่วมกันแถลงข่าวคัดค้านนายกฯมาจากคนกลาง ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.อ.สุจินดา พูดว่า เข้ามาเป็นนายกฯเป็นการยอมเสียดสีเพื่อทำงานให้ประเทศชาติ พ.อ.วินัย กล่าวว่า ข้ออ้างนี้ฟังไม่ขึ้น... (ไทยรัฐ 10 เมษ. 35)

ตามที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดนี้ คือ การแสดงถึงบทบาทของสื่อมวลชนที่แสดงออกซึ่งบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนเพื่อได้รับรู้ความเคลื่อนไหวในพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีด้วยการขยายแง่มุมประเด็นข่าวที่มีอยู่เดิม ให้เกิดเป็นประเด็นใหม่ขึ้น ซึ่งผลสรุปของช่วงแรกก็ คือ ได้เกิดเป็นประเด็นใหม่ หลังจากมีข่าวที่ 5 พรรคการเมืองได้ประกาศหนุนพล.อ.สุจินดา คราประยูร เข้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน เป็นต้นมา คือ เรื่อง ความไม่น่าเชื่อถือและความไม่ชอบธรรมของ พล.อ.สุจินดา ที่รับเป็นนายกรัฐมนตรีในครั้งนี้

ข. การใช้วิธีการซ่อนความหมายในการรายงานข่าว

ในช่วงที่เป็นข่าวของ 5 พรรคการเมืองได้หนุนให้พล.อ.สุจินดา ขึ้นเป็นนายกฯ และเริ่มมีกระแสข่าวที่ รต.ฉลาด วรฉัตร อดอาหารประท้วง รวมทั้งพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นคัดค้าน สื่อมวลชนจึงพยายามที่จะตอบสนองความต้องการของข่าวสาร ที่ผู้รับสารต้องการรับรู้ความคืบหน้า จึงได้มีการคัดเลือกเนื้อหา และใช้ลีลาภาษา ใส่งไปในข่าว โดยเฉพาะการใช้ลีลาภาษาได้ทำให้เกิดบางส่วนของข่าวเด่นขึ้นมา พร้อม ๆ กับได้นำความคิดเห็นของตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ด้วย โดยใช้ทัศนคติส่วนตัวร่วมออกความเห็น และร่วมตัดสินด้วยดังเช่น

...ที่บ้านพล.อ.สุจินดา ซอยระนอง 2 มี ผู้สื่อข่าวและตำรวจรักษาการณ์อยู่จำนวนมาก...ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในช่วงเวลา 18.30-18.45 น. ประมาณ 15 นาที ได้เกิดเหตุการณ์บังเอิญสร้างความฮือฮาให้กับกลุ่มผู้สื่อข่าว ที่รออยู่หน้าบ้านเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีกลุ่มนางแอ่นนับร้อยตัวมาบินวนเวียนบนท้องฟ้า เหนือบ้าน พล.อ.สุจินดา อยู่ชั่วคราว จนกระทั่ง พล.อ.สุจินดา แต่งเครื่องแบบชุดขาวเต็มยศ เพื่อไปร่วมงานเลี้ยงรสช. ที่หอประชุมทบ. เดินทางออกมาจากบ้านกลุ่มนางแอ่น ก็สลายตัวบินแยกย้ายไปคนละทางในเวลากระชั้นชิดกัน... (ไทยรัฐ 6 เม.ย. 35)

ช่วงที่สื่อมวลชนได้แสดงบทบาทนี้ เป็นช่วงที่ก่อนมีพระบรมราชโองการฯ แต่งตั้ง พล.อ. สุจินดา ส่วนวิธีการซ่อนความหมายในการรายงานข่าว คือ การใช้ลีลาภาษาอ้างถึง นกนางแอ่น ซึ่งได้ชี้ให้เห็นความหมายว่า ที่เหตุการณ์กำลังเกิดขึ้นอยู่นั้น มีความแอบแฝง ซ่อนเร้น ไม่ชอบมาพากลแต่สื่อมวลชนจะรายงานอย่างตรง ๆ ไม่ได้ จึงได้ใช้วิธีการ เปรียบเทียบ โดยเปรียบเทียบกับ นกนางแอ่นซึ่งตามธรรมชาติของนกนางแอ่นนั้นจะต้องบินอยู่เหนือแถบบริเวณริมทะเล การที่มานินเหนือบ้าน พล.อ. สุจินดา ครั้งนี้ เป็นการสื่อความหมายว่า เป็นเหตุการณ์ที่ผิดที่ผิดทาง เท่ากับมีความไม่ชอบมาพากลในการรับ เป็นนายกฯของพล.อ. สุจินดาหรือมีอีกลักษณะหนึ่งของการซ่อนความหมายในการรายงานข่าว ที่ไม่สามารถบอกความหมายไปตรง ๆ ได้ แต่ต้องการที่จะให้ผู้รับสาร ใช้วิจารณญาณตีความกันเองในลักษณะนี้ เช่นใช้คำว่า"ปฎิวัติ" ดังเช่น

... ขณะเดียวกันที่บ้านรับรอง ผบ.ทบ. ตรงกันข้ามกองบัญชาการส่วนนี้ถูกตั้ง
ซึ่งจัดเป็นสถานที่รับพระบรมราชโองการนั้นได้มีการจัดเตรียมสถานที่ไว้ตั้ง
แต่ช่วงบ่าย โดยมี ทหาร ออกมาเตรียมสถานที่... จนกระทั่งเวลา 15.30 น.
บรรดาผู้สื่อข่าวก็ เริ่มทยอยกันมาหน้าตึกขึ้นเป็นร้อยคน รวมทั้งมี รถถ่าย
ทอดสดจากสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง ไปปักหลักถ่ายพิธีรับพระบรมราชโองการ
ของ "บักสุ" ทำให้บริเวณหน้าบ้านรับรอง มีบรรยากาศคึกคักผิดปกติ จนทำให้
ประชาชนแตกตื่นกันว่า เกิดการปฏิวัติขึ้นอีก... (ไทยรัฐ 8 เม.ย. 35)

จากบทบาทของสื่อมวลชน ในการแสดงลำดับเหตุการณ์ในบทบาทของการให้
ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนผู้รับสาร ได้รับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมือง ในบทบาทนี้
ด้วยวิธีการขยอแงมุ่มมประเด้นข่าวและการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวของช่วง
แรกนั้น สรุปได้ว่า สื่อมวลชน ได้ใช้ความพยายามต่อการทำหน้าที่ในการรายงานข่าวเป็น
ไปอย่างดีที่สุดแล้วนำข่าวที่ได้รับจากการหาข่าวนำมาสื่อให้กับคนทั่วไปได้รับรู้ความเคลื่อนไหว
ทางการเมือง โดยเฉพาะข่าวการเมืองในระบอบนั้นที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คือ
มีข่าวการเปลี่ยนจาก นายณรงค์ มาเป็น พล.อ. สุจินดา อย่างรวดเร็ว ความต้องการใน
ข้อมูลข่าวสารถึงเบื้องหน้าเบื้องหลัง เป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจมาก เมื่อสื่อมวลชน

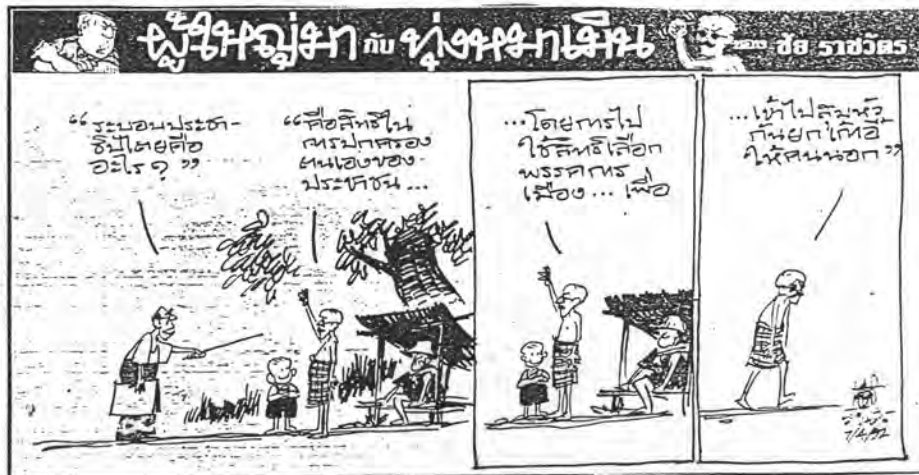
ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งในสังคม จึงได้ทำหน้าที่และแสดงบทบาท ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

1.2 บทบาทของการต่อต้านผู้นำประเด็นต่าง ๆ

ในบทบาทของการต่อต้านด้วยการให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ต่อการขึ้นา ประเด็นอันจะเป็นแรงกดดันในการต่อต้านอำนาจทางการเมืองได้เกิดขึ้น หลังจากที่มีกระแสข่าวยืนยันว่า 5 พรรคการเมือง ได้สนับสนุน พล.อ. สุจินดา เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว สื่อมวลชน ได้มีบทบาทในการเป็นผู้นำต่อเหตุการณ์ตามลำดับที่เกิดขึ้น ดังเช่น การให้ความคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรี ด้วยการให้ข้อชี้แนะว่าไม่ควรพิจารณานำบุคคล ที่ถูกประกาศยึด ทรัพย์สินแล้ว มาเข้าร่วมเป็นคณะรัฐมนตรีครั้งนี้ โดยให้เหตุผลตามความคิดของผู้ทำการสื่อสารมวลชนเอง ดังจากบทคอลัมน์ เติมน้ำชน หน้า 2 ของหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 6 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง สภาวะบุรุษชื่อ สุจินดา มีใจความถึงความเชื่อในความกล้าของ พล.อ. สุจินดา ที่กล้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยได้ให้ความเห็นชี้แนะในข้อเสนอกว่า ไม่ควรนำอดีตรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคการเมืองที่ถูกประกาศยึดทรัพย์สินเข้าร่วมในคณะรัฐมนตรี ซึ่งถ้าหากนำบุคคลเหล่านี้มาเป็นรัฐมนตรีแล้ว จะเป็นเงื่อนไขต่อการคัดค้านรัฐบาลใหม่ต่อไปดังความตอนหนึ่ง ว่า "...ผม ยังเชื่อความเป็นสุภาพบุรุษของ พล.อ. สุจินดา คงไม่มีผู้ถูกยึดทรัพย์สินเข้าร่วมรัฐบาลแน่ หากพล.อ. สุจินดา กลับใจยอมรับข้อเสนอของ 5 พรรคการเมือง... นั่นเท่ากับฆ่าตัวเองทางการเมืองตั้งแต่ยกแรกเสียแล้ว"

และอีกบทคอลัมน์คือ คอลัมน์สายล่อฟ้าวัดปากกากล้าได้กล้าเสีย หน้า 6 จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 10 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง ต้องกล้าหาญ ซึ่งมีลักษณะในทำนองเดียวกัน โดยกล่าวถึงกรณีที่ พล.อ. สุจินดา ต้องมีความกล้าหาญ กล้าตัดสินใจ ที่เลือกบุคคลเข้ามาเป็น รัฐมนตรีโดยมีความว่า "...ผมอยากพูดตรง ๆ เลยว่า คุณสุจินดาจะต้อง "กล้าหาญ" มิใช่ปล่อยให้พรรคการเมืองคัดเลือกกันมาเองตามโควตาความอาวุโสตามตำแหน่งหรือเพราะมีเงินมาก นั่นก็คงจะได้บุคคลหน้าตาเดิม ๆ..."

นอกจากนี้ สื่อมวลชนยังใช้ภาพการ์ตูนในการแสดงซึ่งบทบาทของการต่อต้านขึ้นมา
 ประเด็นต่าง ๆ ด้วยดึงจากคอลัมน์การ์ตูน "ผู้ใหญ่มากับ กุ้งหมาเมิน" หน้า ๗5 จาก
 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้แสดงบทบาทนี้โดยสะท้อนออกมาถึงความเป็นไปในเหตุการณ์ขณะนั้น
 ว่า มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นและเป็นการแสดงที่กระทำให้ปรากฏอยู่ทุก ๆ วัน เพื่อชี้ให้เห็น
 ว่าได้มีการต่อต้านในการกระทำที่ผิดแปลกไปจากข้อกำหนดของสังคมที่กำหนดไว้ โดยการ
 สะท้อนออกมาด้วยถ้อยคำจากการ์ตูนที่สื่อความหมายในการเสียดสีต่อพฤติกรรมของบุคคล
 หรือกลุ่มคนต่าง ๆ โดยสามารถแสดงในการสื่อความหมายที่ได้สร้างความเข้าใจ โดยไม่
 ต้องใช้วิธีเขียนอย่างตรง ๆ เช่นในฉบับวันที่ 9 เมษายน 2535 ดังนี้

และในฉบับวันที่ 13 เมษายน 2535 ที่สื่อความหมายเสียคดียังผล.อ.สุจินดา ดังนี้

ภาพการ์ตูนที่นำมา นี้ จึงเป็นการสะท้อนถึงความเป็นไปในสังคมที่เกิดขึ้นให้คนทั่วไปได้รับรู้ว่า ในช่วงนี้ได้มีเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ อะไรขึ้นบ้าง และเหตุการณ์นี้ ควรรับรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรอย่างไร สถานภาพของคอลัมนี้ซึ่งเป็นคอลัมนี้ที่มีเนื้อหาของการ์ตูนเสียคดียังผล.อ.สุจินดา และแอบแฝงในการต่อต้านอยู่ในตัว แต่ยังไม่ถึงระดับขั้นของการต่อต้านเพื่อที่จะนำไปสู่การให้ผล.อ.สุจินดา ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นไปทันที เท่ากับเป็นการแอบแฝงในการต่อต้านที่อยู่ในที่

ทั้งหมดนี้ จึงเป็นการชี้หน้าของสื่อมวลชนต่อพล.อ.สุจินดา ถึงประเด็นการจะต้องตัดสินใจในการคัดเลือกบุคคลต่าง ๆ ที่จะเข้ามาร่วมเป็นคณะรัฐมนตรีในช่วงแรก หลังจากที่มีข่าวของการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีครั้งนี้

1.3 บทบาทของการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์ของบุคคลต่าง ๆ

ในการวิเคราะห์ที่ตัดสินถึงการกระทำของสื่อมวลชน ตามบทบาทนี้ ซึ่งพิจารณาได้จากสิ่งที่ปรากฏในเนื้อหาจากตัวบท (Text) ของสื่อมวลชนที่ปรากฏอยู่ในรูปต่าง ๆ เช่น จากบทความ บทวิเคราะห์บทนำแล้ว ใช้การตีความหมายที่เนื้อหาที่ปรากฏสะท้อนให้แนวคิดของผู้ทำการสื่อสารมวลชน ว่า เป็นลักษณะใด ตามบทคอลัมน์ที่แสดงถ่ายทอดออกมา ซึ่งจากลักษณะดังกล่าวนี้ จะเป็นการแสดงถึงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนในการสร้างภาพพจน์ให้กับบุคคลที่กล่าวถึงซึ่งพิจารณาได้จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คอลัมน์ชายคาหน้า 3 ฉบับ วันที่ 7 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง ขอบคุณครับ โดยมีใจความถึงลักษณะความคิดที่เคยเรียกร้องให้ พล.อ.สุจินดา เสียสละมาเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ พล.อ.สุจินดา ได้ตัดสินใจแล้วตามที่ผู้เขียนคอลัมน์เสนอ ผู้เขียนคอลัมน์จึงได้ขอบคุณ โดยบอกกล่าวถึงความคิดเห็นที่ได้แสดงออกไปนั้น มีผู้อ่านที่ส่งจดหมายมาทั้งตีทั้งชม ตามความคิดเห็นที่ตนเสนอไปและเขียนในลักษณะที่มีความชื่นชมในตัวของพล.อ.สุจินดา เท่ากับเป็นการสร้างภาพเชิงบวกขึ้น จึงเป็นบทบาทของสื่อมวลชนต่อการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนที่ได้สร้างภาพพจน์บุคคลต่าง ๆ ขึ้นมาได้ และในบทคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 คอลัมน์ ที่นำเสนอให้เห็นภาพพจน์ทางบวกต่อไปนี้เกิดขึ้นจากบทบาทของการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชน ๆ ดังนี้

...ผมขอขอบคุณเจ้าของจดหมายทุกท่านที่ส่งสะท้อนความคิดความอ่านเข้ามา และผม ก็ขอขอบคุณท่าน พล.อ.สุจินดา คราประยูร ที่ตัดสินใจเสียสละลงมารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในครั้งนี้ มันหนักครับ และแน่นอนที่สุดสิ่งที่ท่านต้องพบในทันที ก็คือทั้งแรงเสียดสีต่อต้าน และการยอมรับอย่างบริสุทธ์ที่ว่าท่านจะสามารถจัดตั้งและนำรัฐบาลที่ดีมีเสถียรภาพได้...

และจากบทคอลัมน์ บทนำ หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 8 เมษายน 2535 ชื่อ เรื่อง ทางวิบาก ที่กล่าวถึง พล.อ.สุจินดา เป็นคนดี ดังความตอนหนึ่งว่า "...โดยส่วนตัวผู้นำกองทัพเป็นคนดีคนหนึ่ง... ขอให้ไปด้วยดีบนเส้นทางวิบากและประสบผลสำเร็จ..."

" อันเป็นการสร้างภาพพจน์ที่เป็นบวก จากบทบาทของสื่อมวลชน

รวมทั้งจากบทคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุนานาชาติ หน้า 5 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 9 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง เส้นทางสู่อำนาจ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกัน ที่ได้แสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์ต่อ พล.อ.สุจินดา โดยเป็นการห้ามปรามต่อกลุ่มพรรคการเมืองและสื่อให้เห็นถึงการสนับสนุน พล.อ.สุจินดา ในตอนหนึ่งว่า "...สิ่งที่ผมอยากจะฝากท่านนักการเมืองไว้ตรงนี้ไม่ว่าจะเป็นพรรคประชาธิปัตย์และพรรคพลังธรรมที่กำลังก่อกระแสการคัดค้านนายกรัฐมนตรีนกกลางทุกรูปแบบอยู่ว่า เราจะต้องเคารพกติกาในระบอบประชาธิปไตยตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ..."

ทั้งหมดนี้เป็นบทบาทของสื่อมวลชนในการแสดงซึ่งอำนาจความเป็นสื่อมวลชนนี้ เป็นการชี้ให้เห็นว่า ในช่วงแรก สื่อมวลชนได้พยายามสร้างภาพพจน์ที่เป็นทางบวกให้กับ พล.อ.สุจินดา โดยได้สื่อความหมายจากข้อเขียนออกมาในลักษณะเดียวกันทั้งสองฉบับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแรกที่เป็นนายสมัคร วงศ์วรณ จะขึ้นเป็นนายกฯ สื่อมวลชนในช่วงเวลานั้นได้มีบทบาทที่สะท้อนออกมาต่อการสนับสนุน พล.อ.สุจินดา ค่อนข้างมาก ตามที่ได้เสนอไปแล้วข้างต้น

2. เหตุการณ์ช่วงวันที่ 17 เมษายน 2535 ถึง วันที่ 3 พฤษภาคม 2535

เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ เริ่มต้นจาก การประกาศตั้ง รัฐมนตรีปรากฏว่ามีรายชื่อผู้ถูกประกาศยึดทรัพย์เข้าร่วม มีเหตุการณ์การประชุมประท้วงที่ลานพระบรมรูปทรงม้าเพื่ออภิปรายคัดค้านนายกฯที่มาจากคนนอก จนมีข่าวลือถึงการจะมีการปฏิวัติ ยุบสภา เพื่อจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและมีการเตรียมการที่จัดปราศรัยใหญ่ที่สนามหลวง ต่อต้านการเข้ามาเป็นนายกฯของ พล.อ.สุจินดา ซึ่งลำดับเหตุการณ์

ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้ ได้มีลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ดังนี้คือ

17 เมษายน 2535 มีการประกาศแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีโดยมีอัตราส่วน คือ พรรค สหาคีธรรม 16ชาติไทย 16กิจสังคม 6 ประชากรไทย 2 ราษฎร 1 คนกลาง 10 ปรากฏว่ามีผู้ที่ คดส.ประกาศยึดทรัพย์หลายคนอยู่ในคณะรัฐมนตรี ได้แก่ นายมนตรี พงษ์พานิช รองนายกรัฐมนตรี นายเสนาะ เทียนทอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม และนายวัฒนาอัสวาท รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ทำให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก เนื่องจากพล.อ.สุจินดา คราประยูร เป็นผู้กล่าวหาว่า บุคคลเหล่านี้ คอร์ปชั่น แต่กลับดึง มาร่วมคณะรัฐมนตรี

20 เมษายน 2535 4 พรรคการเมืองฝ่ายค้าน คณะกรรมการพรรคเพื่อประชาธิปไตย (ครป.) และสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) จับมือกันจัดปราศรัยใหญ่ ที่ลานพระบรมรูปทรงม้าเมื่อ 20 เมษายน 2535 โจมตี พล.อ.สุจินดา นายกรัฐมนตรี คนนอก และชบวนการสืบทอดอำนาจของ รสช. อย่างรุนแรง โดยมีประชาชนเข้าร่วมฟัง การปราศรัยประมาณหนึ่งแสนคนทั้งนี้มีการตั้งข้อสังเกตว่า ผู้เข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง จำนวนมากเป็นชนชั้นกลางที่มีฐานะดี เป็นกำลังสมองของประเทศและสมองเหล่านี้ กำลัง รวมตัวกันต่อต้านอำนาจรัฐเผด็จการระบบการเมืองการปกครองที่ล่าหลัง ไม่สอดคล้อง กับการเจริญเติบโตของสังคม ซึ่งต่อมาเรียกขานกันว่า "มือบมือถือ" คือ มีโทรศัพท์มือถือ ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร ในวันเดียวกัน ผบ.สส.และ ผบ.ทอ. กล่าวประณามฝ่ายคัดค้านขอให้เล่นในเกมส์ไม่เช่นนั้นจะไม่รับประกันว่า จะเกิดอะไรขึ้น และ พล.ต.มร.ดิग्ฤทธิ์ ปราโมช ชี้ว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่ไม่นาน จะปฏิบัติภายใน 5-10 เดือน

22 เมษายน 2535 พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี เข้าประชุมสภาผู้ แทนราษฎร นัดแรก นับแต่ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี และให้สัมภาษณ์ว่า ไม่เคยกลัว ฝ่ายค้าน ในวันเดียวกัน 4 พรรคฝ่ายค้าน ยื่นขอแก้ไขรัฐธรรมนูญใน 4 ประเด็น คือ

1. ประธานรัฐสภามาจากประธานสภาผู้แทนราษฎร
2. ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในสมัยที่สองให้ยื่นกระทู้และญัตติได้

3. ลดอำนาจวุฒิสมาชิกให้เหลือเฉพาะการกลั่นกรองกฎหมาย
4. นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

24 เมษายน 2535 มีข่าวว่า รัฐมนตรีพรรคชาติไทยและพรรคสามัคคีธรรม เปิดศึกแบ่งงานโดย นายบรรหาร ศิลปอาชา แบ่งงานกระทรวงคมนาคม ให้พรรคสามัคคีธรรมดูแลเกี่ยวกับผลประโยชน์น้อย ส่วนกรณี ร.ต.ฉลาด วรฉัตร ที่อดข้าวประท้วงพล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ที่มาจากคนนอก ตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน จนถึงวันนี้ รวม 17 วัน สมเด็จพระสังฆราชขอปิดทาบตชิวิตร.ต.ฉลาด ขอให้เลิกอดข้าว นางบัญญัติ ทศโกเศศเวช นายกสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้รัฐบาลแถลงนโยบายที่แน่ชัดในการให้เสรีภาพเสนอข่าวต่อประชาชน เนื่องจากรัฐบาลใช้โทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งเป็นสื่อของรัฐ เผยแพร่ข่าวสารของรัฐบาลด้านเดียว ในลักษณะ "โฆษณาชวนเชื่อ" โดยที่ไม่มีโอกาสทราบความคิดเห็นของฝ่ายที่คัดค้าน นอกจากนี้ การแสวงหาข่าวสารและข้อมูลของสื่อมวลชนได้รับการคุกคาม ข่มขู่ ทำร้ายทั้งร่างกายชีวิตและทรัพย์สิน กรณีนายสุทธิชัย หยุ่น บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นซึ่งมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ รัฐบาลอย่างตรงไปตรงมาทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ ก็ถูกอันธพาลบุกทำลายทรัพย์สินอย่างอุกอาจภายในบ้าน

25 เมษายน 2535 มีข่าวอาการของ ร.ต.ฉลาด ทрудหนักได้มีการทำหนังสืออุทิศศพให้โรงพยาบาล กระแสการต่อต้านคนกลาง จะก่อมีอบจากภาคใต้ เคลื่อนเข้ากรุงเทพฯ พลังมวลชนอาจารย์ นักวิชาการมหาวิทยาลัย และองค์กรเอกชน เริ่มประสานงานต่อสู้อย่างเหนียวแน่นเคลื่อนไหวให้ พล.อ.สุจินดา ทบทวนบทบาทการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ส่วนด้านรัฐมนตรีเริ่มมีปัญหาขัดแย้งเรื่อง การแบ่งงานให้รัฐมนตรีช่วยว่าการโดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยขณะเดียวกันมีการเบี่ยงเบนความสนใจไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีทั้งร่างของพรรคฝ่ายค้านและร่างของรัฐบาล ที่ยังคงบทเฉพาะกาลไว้

26 เมษายน 2535 สันต. ครป. และ พรรคฝ่ายค้าน ยังได้เคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านพล.อ.สุจินดา คราประยูร โดย สันต.เสนอให้แต่งตั้งชุดค่า เพื่อเป็นการประท้วง

และต่อต้านทั่วประเทศ พร้อมกับขอให้ประชาชนเปิดไฟรถยนต์ บีบแตรขับไล่ พล.อ.สฤษดิ์
ทุกครั้งที่รถผ่าน ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา ส่วนร้านค้า

จากลำดับของเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ดังข้างต้นนี้ นับเป็นช่วงเวลาช่วงที่สอง
ของการเป็นรัฐบาลของพล.อ.สฤษดิ์ คราประสูร ซึ่งสื่อมวลชน ได้มีบทบาทในการนำ
เสนอ ลำดับความเป็นมาของแต่ละบทบาท ต่อ เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น ดังนี้

2.1 บทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน

จากการที่ 5 พรรคการเมือง ประกาศหนุน พล.อ.สฤษดิ์ ไปแล้ว
และมีกระแสความเคลื่อนไหวคัดค้านจาก สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย รวมทั้ง
รต.ฉลาดวรจักร ออกมา ออกอาหารประท้วง หลังจากที่มีพระบรมราชโองการฯแต่งตั้ง
พล.อ.สฤษดิ์ ให้เป็นนายกฯ คนที่ 19 ไปตามที่ได้นำเสนอไว้เบื้องต้นแล้วต่อมาในวันที่ 17
เมษายน 2535 ได้มีเหตุการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้นโดยเรียงลำดับตามเหตุการณ์ที่ได้
เสนอไปแล้วนั้น ในบทบาทของการให้ข่าวกับประชาชน ด้วยการใช่วิธีการขยายแ่ง
มุมมองประเด็นของข่าว หรือการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวต่อการนำเสนอลำดับ
ความเป็นมาของแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยแยกเป็น

ก. การขยายแ่งมุมมองประเด็นข่าว

ในการกระทำบทบาทนี้ ด้วยวิธีการ ขยายแ่งมุมมองประเด็นของข่าว
จากการที่นักข่าวตั้งคำถามซ้ำๆกัน พร้อมสัมภาษณ์ถึงประเด็นในเรื่อง การเลือกบุคคล
เข้ามาเป็นรัฐมนตรี เมื่อมีการแต่งตั้งบุคคลที่ถูกประกาศยึดทรัพย์ เข้าร่วมเป็นรัฐมนตรี
จริง ตามที่สื่อมวลชนได้ ขยายแ่งมุมมองประเด็น ในบทบาทของช่วงเวลาที่ผ่านมา ไปก่อน
หน้านั้นแล้วนั้น ในช่วงนี้สื่อมวลชนได้ใช้ความพยายามที่จะขยายแ่งมุมมองประเด็นต่อ เพื่อให้
เกิดเป็นมุมมองประเด็นต่อการนำไปสู่ประเด็นความไม่ชอบธรรมของ พล.อ.สฤษดิ์ ที่ตั้ง
บุคคลที่ถูกประกาศยึดทรัพย์มาเป็นรัฐมนตรีและจะนำไปสู่ประเด็นการขัดแย้งกับผู้นำ รสช.

ดังจากการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 19 เมษายนที่ขยายประเด็นว่าพล.อ.สุจินดาได้ตัดสินใจเอาบุคคลที่ถูกประกาศิตทรัพย์มาร่วมรัฐมนตรีเป็นการทำให้เกิดความบาดหมางในคณะผู้นำรัฐ. โดยมี การตั้งคำถามถามในเรื่องนี้ กับ ประธานคณะ รสช. เพื่อเป็นการขยายแง่มุมประเด็นไปสู่ประเด็นในความขัดแย้ง ดังความตอนหนึ่งว่า

...ทางด้าน พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภารสช. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าววันเดียวกัน ถึงความรู้สึกต่อครม.ชุดนี้...ต่อคำถามว่า รัฐธรรมนูญมาตรา 216 ยังระบุว่า ท่านสามารถปลดนายภคได้ในฐานะที่นายภคไม่สามารถบริหารบ้านเมืองได้ พล.อ.สุนทรตอบว่า เรื่องนี้ต้องไปอ่าแต่ผู้ให้... เพราะตีความกันไปได้หลายอย่าง...ต่อคำถามว่า ในใจท่านรัฐมนตรีร่วมรัฐบาลแต่ละคนเป็นอย่างไร พล.อ.สุนทร ตอบว่า ตนไม่มีความเห็นกรณีที่เขา รัฐมนตรี ที่ถูกประกาศิตทรัพย์ร่วม ครม.ด้วยจะเป็นการหักหน้า พล.อ.สิทธิจิรโรจน์หรือไม่ พล.อ.สุนทร กล่าวว่า มันพูดยากเพราะตนไม่ใช่ผู้ตกลงใจในการคัดเลือกรัฐมนตรี...ผู้สื่อข่าวถามว่าอย่างนี้เท่ากับนายภคยังคืนทุรังรับพวกนี้เข้าร่วมรัฐบาลใช้ไหม พล.อ.สุนทร ตอบว่า ไม่ใช่หรอก นายภคท่านต้องฟังเสียงหัวหน้าพรรค 5 พรรค ที่เขามีมติให้ท่านเป็นนายภค...ต่อคำถามว่าเท่ากับ 5 พรรคการเมือง เสียราชการทางการเมืองใช้ไหม พล.อ.สุนทร ตอบว่า พรรคไหนที่เขาไม่มีนักการเมืองที่ถูกประกาศิตทรัพย์ ก็อาจจะเสียหน่อยหน่อย แต่ตนไม่ได้มีความบาดหมางกลางแกลงใจอะไรกับหัวหน้าพรรคหรือแม้กระทั่งนักการเมืองทุกคน... (ไทยรัฐ 19 เมษ. 35)

และจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐอีกเช่นกัน ของฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535 ที่มีความตอนหนึ่งในลักษณะเช่นเดียวกันถึงการทำสื่อมวลชนได้ขยายแง่มุมประเด็นไปสู่ความขัดแย้งเช่นกัน ดังเช่น

...เมื่อวานนี้ (21 เมษ.) พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้เปิดให้สัมภาษณ์ตรงเชิงบันไดตึกไทยคู่ฟ้าก่อนขึ้นไปทำงาน...ผู้สื่อข่าวถามว่าการเลือกรัฐมนตรีโดนยึดทรัพย์มาเป็นเป็นความผิดของท่านหรือไม่ นายภค โยนลูกว่าถ้ามีอะไร ก็คงเป็นความผิดพลาดของประชาชน ที่เลือกเข้ามาเป็นผู้แทน...

จึงเป็นเครื่องชี้แสดงให้เห็นว่า ในช่วงนี้ ซึ่งเป็นช่วงที่สองที่อยู่ในห้วงเวลาของการเป็นรัฐบาลของพล.อ.สุจินดา ได้มีการขยายแ่งมุมปมประเด็นต่อ จากประเด็นที่มีอยู่เดิมคือ ที่ 5 พรรคการเมืองที่หนุนพล.อ.สุจินดา เป็นนายกฯ หลังจากเมื่อเป็นนายกฯแล้ว ได้มีประเด็นการที่จะตัดสินใจนำผู้ที่ถูกประกาศยึดทรัพย์มาร่วมเป็นรัฐมนตรีและสื่อมวลชนได้ใช้ความพยายามที่จะขยายประเด็นต่อ ในการนำไปสู่ความบาดหมางกันในหมู่คณะ รสช. เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า บทบาทของสื่อมวลชนที่แสดงลำดับของเหตุการณ์ทางการเมืองนั้น มีการขยายแ่งมุมปมประเด็นซ้ำต่อ เพื่อเป็นการแสดงถึงบทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นให้คนในสังคมได้รับรู้ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ

ข. การใช้วิธีการซ่อนความหมายในการรายงานข่าว

เมื่อมีกระแสความกดดันในการต่อต้าน มีการจัดปราศรัย ที่โจัดอย่างหนัก จนมีการเข้าร่วมชุมนุมประท้วง ในช่วงเวลานี้ ได้เกิดมีกระแสข่าว ของประเด็นข่าวการ "ปฏิวัติ" "ยุบสภา" ขึ้นมา โดยที่สื่อมวลชนได้ขู่ประเด็น มีการตั้งคำถามถึงข่าวดังกล่าว ซึ่งในช่วงนั้น ได้เกิดเหตุการณ์ความสับสนวุ่นวายทางการเมืองอยู่มาก มีการใช้วิธีตั้งเป็นประเด็นข่าวที่ยังมีความคลุมเครือหรือยังไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น เป็นการคาดหวังแล้วนำมาถามความคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ดังจากการรายข่าวของสื่อมวลชน ที่สร้างคำถามเรื่องการ ปฏิวัติ ซึ่งตามความคิดดั้งเดิมของคนทั่วไป ถือเป็นกรกระทำที่ไม่เป็นประชาธิปไตยในการปกครอง ดังเช่นการรายงานข่าวในลักษณะดังนี้

... พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ ประธานสภา รสช. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวเมื่อวันที่ 19 เม.ย. ภายหลังจากไปลงคะแนนเสียงเลือกผู้ว่าฯ ณ หน่วยเลือกตั้งที่ 16 วัดธาตุทอง... ต่อบอกถามว่า หากมีแรงกดดันจากนักรบการเมืองของพรรคร่วมรัฐบาลและจากนอกสภา จะทำให้มีการปฏิวัติอีกหรือไม่ พล.อ. สุนทรตอบว่า คงยังไม่ถึงจุดนั้นเงื่อนโซของการปฏิวัติมีมากมาย... (ไทยรัฐ 20 เม.ย. 35)

และจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อีกเช่นกัน ในฉบับวันที่ 22 เมษายน 2535 ที่ รายงานการสัมภาษณ์นายบุญชนะ อัดถากร นายอุทัย พิมพ์ใจชนและพล.ต.ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช รวมทั้งจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 22 เมษายน 2535 ที่สัมภาษณ์ พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล และนายมนตรี พงษ์พานิช ดังมีความตอนหนึ่งที่เรียงตามลำดับคือ

...นายบุญชนะ อัดถากร อดีตประธานที่ปรึกษาสภารสช. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวที่รัฐสภา...และเมื่อถามว่า พล.ต.ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ท่านายว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่ได้ 5 เดือนแล้วมีปฎิวัติท่านเห็นอย่างไรนายบุญชนะ ตอบว่า ท่านก็ทลายเหตุการณ์เหมือนที่ตนทลายที่จะให้ให้วิถีรัฐประหาร แต่ตนคิดว่า น่าจะใช้วิถีการยุบสภาเพราะการปฏิวัติรัฐประหารคงทำได้ยากในกระแสประชาธิปไตยของโลกในขณะนี้.

...นายอุทัยพิมพ์ใจชนเลขาธิการ พรรคเอกภาพ แกลงผลการประชุมพรรควันเดียวกัน...ผู้สื่อข่าวถามว่า หากมีการชุมนุมกันอีก จะไม่เป็นเงื่อนไขของการปฏิวัติหรือ นายอุทัยกล่าวว่าก็แล้วแต่ความสำคัญของเขา แต่การชุมนุมเป็นสิทธิโดยชอบธรรมในระบอบประชาธิปไตย คนที่มีทหารและกองทัพในมือสามารถปฏิวัติได้...

...พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล ผู้บัญชาการทหารสูงสุด กล่าวว่า...ทหารไม่ต้องปฏิวัติ เว้นแต่บ้านเมืองอยู่ในสภาพวุ่นวาย...มั่นใจว่ารัฐบาลชุดนี้ จะบริหารบ้านเมืองด้วยความเรียบร้อยกองทัพพร้อมให้ความสนับสนุน ผู้สื่อข่าวถามในฐานะที่พล.อ.สุจินดา เป็นทั้งเพื่อนและอดีตผู้บังคับบัญชาจะยืนยันได้หรือไม่ ว่า จะไม่มีการปฏิวัติในรัฐบาลนี้ พล.อ.อ.เกษตรตอบ ยังวิจารณ์อะไรไม่ได้ ...ถ้าบ้านเมืองเรียบร้อย ทหารไม่เคยคิดปฏิวัติ ผู้สื่อข่าวจะไม่มีปฏิวัติในรัฐบาลชุดนี้ใช่หรือไม่ พล.อ.อ.เกษตร ตอบ จะให้ยืนยันได้อย่างไร ในเรื่องสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้น ตนจะไปให้คำมั่นสัญญาได้อย่างไร ให้ไม่ได้...

... เวลา 18.30 น. ที่บ้านพล.ต.ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ปราโมช นายมนตรี พงษ์พานิช รองนายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ว่า... อายุรัฐบาลจะสั้นนั้น ขอให้ดูการทำงานกันก่อน หากทำไม่ได้ประชาชนก็ไปเอง ถ้าทำได้คงจะให้การสนับสนุน ...

ผู้สื่อข่าวถามว่า พล.ต.ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ กล่าวว่า จะมีการปฏิวัติเกิดขึ้นอีก นายมนตรีตอบ ตนจะไปทราบได้อย่างไร...

นอกจากนี้ประเด็นที่สร้างขึ้นในเรื่องของการมีข่าวที่จะเกิดปฏิวัติขึ้น สื่อมวลชนได้ไปสัมภาษณ์ซักถามจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายอีก ดังเช่น จากการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 23 และ 24 เมษายน 2535 ซึ่งเรียงตามลำดับ ดังนี้

... ทางด้านความเป็นห่วงเรื่องปฏิวัติเพื่อยึดอายุรัฐบาลสุจินดา พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ผบ.ทหารสูงสุดและผบ.ทอ. ที่แจ้งว่า ทหารไม่อยากปฏิวัติเลย แต่ถ้าบ้านเมืองระส่ำระสายเดือดร้อนก็ไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาแก้ไขปัญหาได้นอกจากทหารถ้าบ้านเมืองเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเศรษฐกิจดี ประชาชนอยู่ดีกินดี ทหารก็ไม่รู้ปฏิวัติไปทำไมผู้สื่อข่าวถามว่าการปฏิวัติ จะเป็นการทวนกระแสความต้องการของประชาชน ไม่ใช่หรือ พล.อ.อ. เกษตร กล่าวว่า ก็ทวนกระแสแต่ถ้ามีปัญหาประเทศชาติล่มจมก็ต้องทำ ส่วนเรื่องปรับปรุงกรม.ยุบสภาเป็นเรื่องปกติ ผู้สื่อข่าวถามว่า นายกษจะใช้วิธียุบสภาแก้ปัญหาความวุ่นวายหรือไม่ พล.อ.อ. เกษตรกล่าวว่า คงไม่ใช่...

... คำวันเดียวกัน พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ อดีตประธานสภา รสช. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว

... ผู้สื่อข่าวถามว่า เห็น พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ผบ.ทหารสูงสุดและผบ.ทอ. กล่าวว่า อาจจะมีการปฏิวัติเกิดขึ้นอีก หากสถานการณ์บ้านเมืองไม่สงบวุ่นวาย พล.อ. สุนทร กล่าวว่า นั่นเป็นเรื่องของ ผบ.ทหารสูงสุดและผู้บัญชาการรักษาความสงบ เรียบร้อยภายในประเทศ ของท่าน...

จากบทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนผู้รับสารได้รับรู้ความเคลื่อนไหว ด้วยการใช้อำนาจการซ่อนความหมายในการรายงานข่าวที่ใช้การสื่อความหมายด้วยคำว่า "ปฏิวัติ" "ยุบสภา" ซึ่งความหมายเหล่านี้ เป็นที่ทราบกันดีในหมู่คนไทยทั่วไปว่า เป็นการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ที่ใช้อำนาจที่ไม่เป็นประชาธิปไตยมาแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะคำว่า "ปฏิวัติ" จึงเป็นกลวิธีในการหาข่าวมารายงานให้ประชาชนได้รับทราบความเคลื่อนไหว อันเป็นการกระตุ้นความสนใจให้เกิดขึ้น

2.2 บทบาทของการต่อต้านชั้นนำประเด็นต่าง ๆ

จากประเด็นเรื่อง การประกาศตั้งรัฐมนตรีที่ถูกยึดทรัพย์ และฝ่ายต่อต้านจัดปราศรัยใหญ่เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2535 จนกระทั่งถึงเรื่องที่ 4 พรรคฝ่ายค้านที่ได้ยื่นขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่เหตุการณ์ช่วงวันที่ 17-3 พฤษภาคม 2535 นั้น สื่อมวลชนได้แสดงบทบาทในการต่อต้านในการชี้หน้าด้วยการให้ข้อเสนอแนะข้อแก้ไขกับผู้มีอำนาจโดยเฉพาะ พล.อ.สุจินดา การที่สื่อมวลชนได้แสดงบทบาทในลักษณะเช่นนี้ ก็เพื่อที่จะหาทางออก ต่อการยุติปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น โดยไม่ต้องการให้เกิดการลุกลามออกไปจนไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ในเวลาต่อมา ซึ่งได้ชี้ให้เห็นถึงว่าถ้าหากไม่กระทำตามความคิดเห็นตามที่สื่อมวลชนได้นำเสนอไว้ จากข้อเขียนในบทคอลัมน์ต่าง ๆ แล้วจะมีผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจะมีอะไรบ้าง

ดังจากบทคอลัมน์บทหน้า หนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันที่ 17 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง "ถ้าจะถอนชนั๊ก" มีความตอนหนึ่งว่า "...การปิดคำพูดจะกลายเป็นจุดอ่อนจุดหนึ่งให้ถูกหยิบยกขึ้นมาโจมตีกันตลอดไป...การอ้างเหตุผล "เพื่อชาติ"... เป็นเหตุผลที่ผิด เพราะอ้างกันมาจนซ้ำชิน...ทางเลือก...ถ้าจะถอนชนั๊กออกจากหลัง คือ การลงเล่นการเมืองอย่างจริง...ลงเลือกตั้งหรือยุบสภา"

และจากหนังสือพิมพ์ มติชน บั้บวันที่ 22 เมษายน 2535 ใน คอลัมน์ เดินหน้าชน หน้า 2 ชื่อเรื่อง "ยุบหรือยึด" ซึ่งมีความตอนหนึ่งว่า "... ฝ่ายค้าน สนอ... ให้คุณสุจินดาตัดสินใจลาออกจากตำแหน่ง... เพื่อไม่ให้ประเทศชาติ ตกอยู่ในสภาวะความตึงเครียดมากขึ้น... ยุบสภาครับ ยุบสภา"

และยังมีอีกบทความใน บทคอลัมน์ ที่เสนอแนะให้ พล.อ.สุจินดา ได้ลาออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี ในคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุนานาชาติไทย หน้า 5 หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ชื่อเรื่อง "ปีกสุจะทงได้แค่ไหน" มีความตอนหนึ่งว่า "...ใจผมนั้นอยากจะเห็นพลเอกสุจินดา คราประยูร ท่านแสดง "การเสียสละ" ครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้ง ด้วยการประกาศ"ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี"

นอกจากนี้ยังได้ใช้บทคอลัมน์การ์ตูนที่มีเนื้อหาของการ์ตูนต่อต้าน พฤติกรรมของพล.อ.สุจินดา ตั้งจากคอลัมน์การ์ตูน "ผู้ใหญ่มา กับ ทุงหมาเมิน" ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ได้เสียดสีพฤติกรรมทางการเมืองในช่วงนี้อย่างต่อเนื่อง ตั้งจากบั้บวันที่ 18 เมษายน 2535 ที่สื่อความหมายดังนี้

และจาก ฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535 ที่ได้เสียดสีถึง พล.อ.สุจินดา อีก ถึง ความตอ้งโดยได้สื่อความหมายดังนี้

จากบทบาทของสื่อมวลชนตามที่นำเสนอทั้งหมดนั้นในช่วงเวลานี้ เท่ากับเป็น การชี้แนะให้ข้อเสนอต่อบทบาทการต่อต้าน พล.อ.สุจินดา ที่เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยให้ลงเลือกตั้ง เพื่อจะเป็นไปตามข้อเรียกร้องของฝ่ายผู้ชุมนุม และจะเป็นการยุติ ความตึงเครียดของเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นด้วยการลาออกรวมทั้งให้ยุบสภาเลือก ตั้งใหม่ ข้อเสนอทั้งหมดนี้เป็นการชี้แนะให้เห็นว่า พล.อ.สุจินดา ไม่มีความชอบธรรมในการ เป็นนายกรัฐมนตรี ควรจะกระทำทางเลือทางใดทางหนึ่งตามที่สื่อมวลชนได้นำเสนอไว้ อันจะเป็นการยุติปัญหาที่กำลังขัดแย้งกันอยู่ ซึ่งในเนื้อหาของสื่อมวลชนในช่วงนี้ ได้ระบุ การต่อต้าน พล.อ.สุจินดา เป็นการเฉพาะตัวมากกว่าการกล่าวถึงในภาพรวมหรือกล่าวถึง บุคคลอื่น

2.3 บทบาทของการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อ การสร้าง ภาพพจน์ของบุคคลต่าง ๆ

ในการแสดงบทบาทของสื่อมวลชน ในช่วงหลังจากที่ได้มีการประกาศ รายชื่อคณะรัฐมนตรีออกไปแล้ว ได้มีการสร้างภาพพจน์ของ พล.อ.สุจินดา ไปในทิศทางที่ เป็นผลลบและสร้างให้เห็นว่าเป็นผู้ที่โกหกประชาชน ดังใจความตอนหนึ่งในคอลัมน์ "ลม เปลี่ยนทิศ" หมายเหตุนานาชาติ หน้า 5 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 20 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง ประชาชนผิดหวัง ดังนี้

เสียงร้องฮือฮา ด้วยความผิดหวังดังกึกก้องเมือง... เพราะรายชื่อคณะรัฐมนตรี ของรัฐบาล รสช. ที่คุยฟุ้งว่า จะเป็นรัฐบาลหลัก ในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของ เมืองไทยนั้น สุดท้ายก็กลายเป็นเรื่อง โทกทั้งเพ เพราะคณะรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ทั้งชุดล้วนแล้วแต่เป็นรัฐมนตรีหน้าเก่าใน "บุฟเฟต์ คาบิเนต" ของ พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ที่พล.อ.สุจินดา คราประยูร รั้งเก้าอี้เดี่ยบลันท์... บอกตรง ๆ ครับว่า วันนี้ พล.อ.สุจินดาคราประยูร ได้ทำให้ประชาชนผิดหวังแล้ว...

และมีความในตอนที่หนึ่งของหนังสือพิมพ์มติชนในคอลัมน์ "จดป้ายประชาชื่น" ที่ใช้ ชื่อเขียนในลักษณะเช่นเดียวกัน ดังนี้ "...น่าเสียดาย ที่คือบาปกรรมที่ พล.เอกสุจินดา คราประยูรกับพรรคพวก รสช. ของเขาและพรรคการเมืองน้ำเน่าอีก 5 พรรคร่วมกันทำต่อ ประเทศชาติ ... "คนโกหก ไม่ทำบาปไม่มี"

โดยก่อนหน้านั้นมีคอลัมน์สายล่อฟ้าตัดปากกากล้าได้กล้ำเสียดหน้า 6 ของหนังสือ พิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 18 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง คำพูดเป็นนายเรา ที่กล่าวถึง พล.อ. สุจินดา ว่าได้กล่าวอ้างถึง การอดอาหารประท้วงของ รต.ฉลาด วรฉัตร ไม่มีความ หมายในการเรียกร้อง ซึ่งเป็นการสร้างภาพพจน์ในทางลบ ด้วยการหักท้วง พล.อ.สุจินดา ดังใจความตอนหนึ่ง ดังนี้

... ผมอยากให้คุณสุจินดากลับไปคิดถึงคำพูดของพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ว่า "ก่อนพูดนะเราเป็นนายมัน แต่หลังพูดนะมันเป็นนายเรา" เอาไว้ให้ดี คนไทยเรานั้นยังโง่เสียจิตแห่งเมตตาธรรมมันยังคงเอ้อลั่นอยู่ในหัวใจเสมอ เพราะคนหนึ่งกำลังอดข้าว อืดโรยใกล้ตาย...แต่โดนเลขคนเป็นถึงระดับ นายพลเอกแห่งกองทัพไทย และได้รับตำแหน่งนายภาว่จะมีความเอื้ออาทรต่อกันบ้าง...ตามประสาคนไทยด้วยกัน...

นอกจากนี้ คอลัมน์เดี๋ยวก่อนนี้ ยังได้มีการกล่าวถึง ภาพพจน์ในทางลบและทักท้วง พล.อ. สุจินดา อีกตั้งในฉบับวันที่ 23 เมษายน 2535 ชื่อเรื่อง "กวาดบ้านตัวเองเสียก่อน" ซึ่งมีใจความตอนหนึ่ง ได้แก่

คลื่นมหาชนที่ชุมนุมกันที่ลานพระบรมรูปทรงม้ากว่า 5 หมื่นคนนั้น คงบ่งบอกถึง อุดมภูมิทางการเมืองของไทยในเวลานี้ได้เป็นอย่างดี และคนที่จะนำเหล่าบงกชมากที่ สุดก็คือ พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรีประเด็นสำคัญที่มีการชุมนุมรวมพลังกันครั้งนี้ก็คือการแฉการต่อต้านนายกรัฐมนตรีที่มาจาก "คนกลาง" เพราะเขาเห็นว่าไม่ถูกต้อง ตามระบอบประชาธิปไตย...ไอ้ที่จะทำให้คุณสุจินดา "พัง" นั้น มันก็พวกเหล่าบงกชแหละ ไม่ใช่ใครอื่น...ผมว่าถึงขั้นนี้แล้วคุณสุจินดาเห็นท่าจะต้องกลับไปกวาดบ้านตัวเองให้ เรียบร้อย...

ทั้งหมดนั้น เป็นการชี้ให้เห็นว่า สื่อมวลชน ได้แสดงบทบาทอำนาจความเป็น สื่อมวลชนต่อการเสริมภาพพจน์ของบุคคลต่าง ๆ โดยในช่วงนี้สื่อมวลชนได้แสดงทักท้วงให้ เห็นว่า พล.อ.สุจินดา ไม่มีความชอบธรรม ที่รับบุคคลที่ถูกประกาศยึดทรัพย์เข้ามาร่วมเป็น รัฐมนตรี และมีการทักท้วงพฤติกรรมของเหล่าผู้สนับสนุน พล.อ.สุจินดา โดยการ แสดงบทบาทของสื่อมวลชนในช่วงเวลานี้ เป็นการแสดงอำนาจที่สร้างภาพพจน์ พล.อ.สุจินดา ไปในทางลบ ทั้งนี้เนื่องจากการขยายตัวของกลุ่มผู้ประท้วงต่อต้านที่เกิดการขยายวงกว้างขึ้น เช่น นอกจากกลุ่ม สนนท. กลุ่ม ครป. และกลุ่มพรรคการเมืองฝ่ายค้านแล้ว ยังได้เกิด กลุ่มต่อต้านจากกลุ่มนักวิชาการอาจารย์มหาวิทยาลัยและองค์กรเอกชนด้วย สื่อมวลชน จึง

ได้แสดงบทบาทก่อให้เกิดผลลบลต่อพล.อ.สุจินดาอย่างชัดเจน

3. เหตุการณ์ช่วงวันที่ 4 พฤษภาคม 2535 ถึง วันที่ 16 พฤษภาคม 2535

ในช่วงนับเป็นช่วงที่สาม ที่เริ่มจากเหตุการณ์ที่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ประกาศ อดอาหารประท้วง มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการประท้วงการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา มีการประท้วงต่อต้านการเป็นนายกรัฐมนตรี ที่สื่อมวลชนของรัฐมีส่วนผลักดันให้ผู้ชุมนุมมากขึ้น และ มีการจัดแสดงดนตรีเพื่อชีวิตของฝ่ายผู้ประท้วง และในช่วงต่อมาเป็นของ ฝ่ายรัฐบาล เพื่อให้เป็นการสกัดกั้นการรวมตัวของฝ่ายต่อต้าน และมีเหตุการณ์การสลายตัว พักการชุมนุมประท้วงของฝ่ายผู้ประท้วง ทั้งหมดนี้มีรายละเอียดของลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

4 พฤษภาคม 2535 กระแสต่อต้านพล.อ.สุจินดาและรัฐบาลเริ่มเข้มข้นมากขึ้น เป็นลำดับเนื่องจากใกล้วันแถลงนโยบายของรัฐบาลในวันที่ 6 พฤษภาคม โดยมีการตระเตรียมของ 4 พรรคฝ่ายค้าน ว่า จะดำเนินการอย่างไรในสภา รวมถึงการชุมนุมหน้ารัฐสภา แต่ที่สำคัญที่สุด คือ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรมได้ประกาศอดอาหารประท้วงโดยกินน้ำอย่างเดียวยพร้อม ๆ กับเขียนจดหมายลาตายภายใน 7 วัน หากนายกรัฐมนตรี ไม่ยอมลาออก คำวันเดียวกันนั้นเอง 4 พรรคฝ่ายค้าน ครป. และ สนนท. ได้จัดปราศรัยใหญ่ขึ้นอีกครั้ง ที่ท้องสนามหลวง ปรากฏว่ามีประชาชนเข้าร่วมชุมนุมเต็มท้องสนามหลวง เนื้อหาคำปราศรัยได้โจมตี พล.อ. สุจินดาอย่างคึกคักและไล่ให้ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หลังจากเสร็จสิ้นการปราศรัย พล.ต.จำลอง ได้เดินทางมา อดอาหารประท้วงหน้ารัฐสภา ร่วมกับ ร.ต. ฉลาด โดยมีประชาชนนับพันเดินทางมาส่งด้วย และมีการชุมนุมอยู่ที่หน้ารัฐสภาอย่างต่อเนื่อง ช่วงเวลาเดียวกันนี้เองกลุ่มนักวิชาการปัญญาชน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ได้เริ่มรณรงค์ต่อต้าน พล.อ.สุจินดา อย่างจริงจัง การต่อต้านขยายตัว ลุกลามไปเกือบทุกจังหวัดทั่วประเทศ

6 พฤษภาคม 2535 พล.อ.สุจินดา แกลงนโยบายต่อรัฐสภา แต่ ส.ส.พรรคฝ่ายค้านได้ลุกออกจากที่ประชุมเป็นการประท้วง แต่เมื่อพล.อ.สุจินดา แกลงจนจบ จึงเข้าประชุมและอภิปรายโจมตี พล.อ.สุจินดา อย่างดุเดือด ขณะเดียวกันที่หน้ารัฐสภามีการชุมนุมประท้วงของประชาชนหลายหมื่นคน และมีการกระทบกระทั่งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รักษาความสงบบ้างเล็กน้อย พลังเงืบทั่วกรุงเทพฯ หลังไหลมารวมกันหน้ารัฐสภาและวันเปิดสภาสมัยแรก 6 พ.ค.ฝูงชนนับแสนร่วมชุมนุมกดดันให้นักขลาออก ท่ามกลางข้อเรียกร้องให้ พรรคฝ่ายค้านเล่นเกมในสภา แต่รัฐบาลกลับปิดประตูตายปิดกั้นพรรคฝ่ายค้าน ไม่ให้มีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุของรัฐ หลังเปิดให้ ส.ส.ฝ่ายค้านอภิปรายได้ไม่กี่คน ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน ประธานสภาฯ สั่งรวบรัดปิดสภาทั้ง ๆ ที่มี ส.ส.รอคิวอภิปรายอีกยาวเหยียด

7 พฤษภาคม 2535 มวลชนยังรวมตัวแน่นหน้ารัฐสภา ขณะมีการประชุมสภาในช่วงเช้าเป็นวันที่สอง พล.อ.สุจินดาแกลงถึงเหตุผลของการปรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อสภา 4 ประการประการแรกไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ประการที่สอง มีหัวหน้าพรรคการเมืองที่ตนเคยร่วมรับราชการจะเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย ประการที่สามป้องกันมิให้ผู้ใดมาทำลายศาสนาพุทธ ประการสุดท้าย เลือกตั้งครั้งนี้มีการใช้เงินทองกันมากมายเป็นประวัติการณ์จึงจำเป็นต้องเข้ามาควบคุมดูแลมีเสียงโห่ฮ้ำขึ้นในสภาฯ ตลอดเวลา จนต้องปิดประชุมสภาฯ กระทบกันเป็นครั้งที่สอง

หนึ่งในรายการข่าวภาคค่ำของ สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ได้มีการเปลี่ยนเสียงโห่ฮ้ำที่เกิดขึ้นเป็นเสียงปรบมือในการรายงานข่าวภาคค่ำแทน จากคำแกลงของ พล.อ.สุจินดา ในรัฐสภานี้ได้สร้างความไม่พอใจให้กับประชาชนที่ชุมนุมอยู่หน้ารัฐสภาเป็นอย่างมากและยังมีประชาชนหลังไหลเข้าร่วมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จน พล.อ.อ.เกษกร โรจนนิล ในฐานะผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศและ พล.อ.อ.อิสระพงศ์ หนุนภักดี ผู้อำนวยการกองกำลังรักษาพระนคร ได้ประกาศเตือนให้ประชาชนกลับเข้าเคหสถาน ขณะเดียวกันสถานีโทรทัศน์ของรัฐ เริ่มออกรายการโฆษณาชวนเชื่อโจมตีผู้ชุมนุมว่าเป็นผู้ไม่หวังดีด้วยข้อกล่าวหาว่าเป็นการชุมนุมล้มล้างรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

และประกาศเตือนให้ระงับการประชุมหากเกิดขึ้นจะสลายมืออย่างเฉียบขาด อย่างไรก็ตาม คำประกาศของกองอำนาจการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศไม่ได้ผล กลับทำให้ประชาชนหลังไหลมาชุมนุมกันมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งถึงกลางคืน พ.ศ. 2480 ได้เข้า ประชาชนเดินไปตามถนนราชดำเนินย้ายไปชุมนุมที่ท้องสนามหลวง

8 พฤษภาคม 2535 พ.ศ. 2480 ศรีเมือง ร.ต.ฉลาด วรฉัตร ได้ปักหลัก อดอาหารประท้วงอยู่ที่ท้องสนามหลวงร่วมกับ ครป. และ สนนท. ในช่วงเย็นมีประชาชน มาร่วมนับแสนคน จนกระทั่งถึงเวลา 21.30 น. พ.ศ. 2480 ศรีเมือง ได้นำผู้ชุมนุม เคลื่อนขบวนออกจากสนามหลวงไปตามถนนราชดำเนิน แต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจทหารที่เตรียม กำลังไว้สกัดไว้ที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศจนเกือบเกิดเหตุจลาจลในช่วงจังหวะเดียวกันนี้ กองกำลัง รักษาพระนครได้ใช้สถานีโทรทัศน์ของรัฐออกข่าวว่าได้เกิดความแตกแยกระหว่าง พ.ศ. 2480 กับ สนนท. และ ครป. แต่ได้รับการปฏิเสธจากทั้ง ครป. และ สนนท. ในเวลาต่อมา สายวันเดียวกันมีการประชุมแกนนำ 5 พรรคร่วมรัฐบาล ที่ทำเนียบ นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคม แถลงว่า แกนนำ 5 พรรคการเมืองเห็น ว่าควรมีการแก้ไข รัฐธรรมนูญ 4 ประเด็นเช่นเดียวกับที่พรรคฝ่ายค้านเสนอ และ ยังควรแก้ไขในประเด็น การแบ่งเขตการเลือกตั้ง จากแบ่งเขตเรียงเบอร์เป็นแบ่งเขตรวมเบอร์อีกด้วย

9 พฤษภาคม 2535 มีข่าวเรื่อง พ.ศ. 2480 ศรีเมือง ประกาศเลิกอดอาหาร โดยอ้างเหตุผล ว่า ต้องเป็นผู้นำการชุมนุมขณะเดียวกับนายอาทิตย์อุไรรัตน์ประธานสภาผู้ แทนราษฎรได้เชิญตัวแทน 4 พรรคฝ่ายค้านและแกนนำ 5 พรรคร่วมรัฐบาล ร่วมหารือที่รัฐสภา หลังจากนั้น นายอาทิตย์แถลงว่า ที่ประชุมตกลงจะแก้ไขรัฐธรรมนูญใน 4 ประเด็น เพื่อ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ นายอาทิตย์ยังนำผลการ หารือดังกล่าว ออกแถลงทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยและยัง แจ้งด้วยว่าจะนำผลการหารือขึ้นกราบบังคมทูลให้ทรงทราบต่อไปด้วย การแถลงของนายอา ทิตย์ถึงผลการหารือดังกล่าว ทำให้แกนนำในการชุมนุมมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพราะ บางส่วนเห็นว่า ควรสลายการประชุมเพื่อรอผลการแก้ไขรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม พ.ศ. 2480

จำลอง ศรีเมือง นางประทีป อิงทรงธรรมฮ้าตะ และร.ต.ฉลาด วรฉัตร ไม่เห็นด้วย ทำให้การประชุมยังคงยืดเยื้อต่อไป

10 พฤษภาคม 2535 การชุมนุมที่ บริเวณสะพานผ่านฟ้า ยังคงดำเนินไปท่ามกลาง ประชาชนนับแสนในขณะที่แกนนำการประชุม ได้หารือกันอย่างเคร่งเครียดว่า ควรสลายการชุมนุมดีหรือไม่ จนกระทั่งกลางดึกแกนนำส่วนใหญ่เห็นว่า ควรสลายการชุมนุมชั่วคราวเพื่อรอฟังผลการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ที่ นายอาทิตย์อุไรรัตน์ให้สัญญาว่าจะนำเข้าที่ประชุมสภาในวันที่ 18 พฤษภาคมโดยนัดหมายให้มาชุมนุมใหญ่อีกครั้งในวันที่ 17 พฤษภาคม ที่ท้องสนามหลวง

11 พฤษภาคม 2535 เข้ามืด แกนนำการประชุมได้ขึ้นกล่าวสลายการชุมนุม หลังจากที่ถูกกระแสมาตลอดคืนแต่ร.ต.ฉลาด วรฉัตร ไม่ยินยอม ยังคงปักหลักกอดอาหารประท้วงอยู่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ต่อมา ได้ย้ายไปที่หน้าทำเนียบรัฐบาล คณะกรรมการประสานสภาผู้แทนราษฎร หรือ "วิปรัฐบาล" ประชุมกันที่ทำเนียบมีมติให้นำเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญไปหารือในที่ประชุมแต่ละพรรคอีกครั้งหนึ่งในวันที่ 13 ว่า ควรจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นใดบ้าง จากนั้นให้นำเข้าที่ประชุม "วิป" อีกครั้งหนึ่งพร้อมกับปฏิเสธไม่ยอมรับผลการหารือตามที่ นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ แถลง

12 พฤษภาคม 2535 เริ่มมีการเคลื่อนไหวของพรรคฝ่ายค้าน ครป. สนนท. และนักวิชาการ เรียกร้องให้พรรครัฐบาลอย่าเบียดแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในวันเดียวกัน มีการประชุมคณะรัฐมนตรี นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึง ผลการประชุมวิปรัฐบาล ภายหลังจากการประชุมพล.อ.สุจินดา ให้สัมภาษณ์ว่า 5 พรรคร่วมรัฐบาลรายงานว่าการกระทำของ นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นการกระทำโดยผลการ นายบรรหาร ศิลปอาชา ในฐานะตัวแทน 5 พรรคการเมืองได้ทำหนังสือถึงราชเลขาธิการ ปฏิเสธว่า 5 พรรคร่วมรัฐบาลไม่ได้มีมติแก้ไขรัฐธรรมนูญตามที่ นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ ทำหนังสือกราบบังคมทูลก่อนหน้านั้น

13 พฤษภาคม 2535 มีการประชุมสมาชิกพรรคร่วมรัฐบาล 5 พรรค ปรากฏว่า พรรคการเมืองใหญ่ อย่างพรรคสามัคคีธรรมและพรรคชาติไทย มีมติให้ตั้งคณะทำงานขึ้นมา ศึกษาข้อดี ข้อเสีย ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในแต่ละประเด็นและดูว่าควรแก้ไขในประเด็นใดบ้าง ทำให้ไม่มีความแน่นอน ว่า พรรครัฐบาล จะเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้ารัฐสภา ตามที่ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภากำหนดไว้ในวันที่ 22 พฤษภาคมหรือไม่ สภาพการณ์การเมืองในช่วงนี้ยิ่งตึงเครียดมากยิ่งขึ้นเพราะพรรคฝ่ายค้านและกลุ่มเรียกร้องประชาธิปไตยมองว่า พรรครัฐบาลแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในช่วงนี้กลุ่มต่อต้าน พล.อ.สุจินดา ได้รวมตัวกันขึ้นในนาม "สมาพันธ์ประชาธิปไตย" มีแกนนำ 7 คน ประกอบด้วย พล.ต.จำลอง ศรีเมือง น.พ.เหวง โตจิราการ น.พ.สันต์ ทัศนรัตน์ นางประทีป อึ้งทรงธรรม นายปริญญา เทวานฤมิตรกุล น.ส.จิตราวดี วรจักร นายสมศักดิ์ โกศัยสุข

ช่วงวันที่ 11-16 พฤษภาคม 2535 ซึ่งเป็นช่วงระหว่างหยุดพักการประชุมฝ่ายต่อต้านนายกรัฐมนตรี คนนอก มีการดำเนินการทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง อาทิ ตัวแทนนักศึกษา ประชาชนไปวางพวงพธิดาไว้หน้า สี่มวลชน ที่ปิดเป็นข่าวการประชุมที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ช่อง 5 และสถานีวิทยุ จส.100 มีการเผาหุ่น ขีปนาวุธ พล.อ.สุจินดา คราประยูร มีการแสดงดนตรีเพื่อชีวิตที่สวนจตุจักร มีการอภิปรายถึงเหตุการณ์การคัดค้านที่เกิดขึ้นมาตลอด

จากลำดับของเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ในช่วงที่สาม ของการเป็นรัฐบาล พล.อ.สุจินดา นั้นในบทบาทของสี่มวลชนในการนำเสนอลำดับเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น มีรายละเอียดในเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

3.1 บทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน

หลังจากที่ได้มี การแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี โดยได้ปรากฏว่า มีผู้ถูกประกาศยึดทรัพย์มาร่วมเป็นรัฐมนตรี ต่อมาได้มี การตั้งประเด็นถึงความไม่ถูกต้องในการรับบุคคลเหล่านั้น มาเป็นคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งได้ขยายประเด็นออกมา เป็นประเด็น

ของการแก้ไขรัฐธรรมนูญของพรรคฝ่ายค้าน ที่ให้เกิดเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นใน 4 ประเด็น และมีการเรียกร้องของ กลุ่มผู้สื่อข่าว ต่อนายกฯ จนกระทั่งถึงประเด็นของ การเตรียม การของพรรคฝ่ายค้าน ที่จะต่อต้านในวันที่พรรครัฐบาล แกลงนโยบาย อันเป็นช่วงเวลา ก่อนหน้านั้น สำหรับในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 4-16 พฤษภาคม 2535 นั้นในบทบาทของการ ให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนด้วยการใช้วิธีการขยายแง่มุมประเด็นของข่าว หรือการ ชื่นชมความหมายในการรายงานข่าวในแต่ละลำดับเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

ก. การขยายแง่มุมประเด็นข่าว

ในช่วงนี้มีความเข้มข้นในกระแสข่าวมากผู้สื่อข่าวได้ใช้การสัมภาษณ์และตั้ง คำถามซักถามที่จะขยายแง่มุมประเด็นของข่าวมากขึ้น เพื่อคำตอบที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ ในแต่ละบุคคลใช้เป็นประเด็นโต้ตอบกัน ให้เกิดภาพในการโต้ตอบในประเด็นเดียวกันใน ลักษณะตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิง และนำไปสู่การย้ายของฝ่ายผู้ประท้วง ดังที่สื่อมวลชนได้ รายงานข่าวการประกาศอดอาหารของพล.ต. จำลอง ศรีเมือง และการประกาศเลิก อดอาหารซึ่งในการตั้งคำถามเป็นการที่จะขยายแง่มุมของข่าว ให้เกิดเป็นประเด็นถึง การเสียชีวิตในคำพูด โดยเริ่มจากการตั้งคำถามถึง การอดอาหาร เป็นการกระทำที่มี คนกล่าวว่า ทำไม่ถูกต้อง แต่พล.ต. จำลองยืนยันว่า เป็นการชอบธรรมต่อมา พล.ต.จำลอง ประกาศเลิกอดอาหาร ได้มีการตั้งคำถามว่า เป็นการเสียชีวิต ซึ่งเป็นการขยายแง่มุม ประเด็นข่าว โดยมีความตอนหนึ่งดังนี้ "... ผู้สื่อข่าวถามว่า มีคนมากล่าวอ้างว่า การอดข้าวประท้วงไม่ถูกต้องตามศาสนาพล.ต.จำลอง กล่าวว่า ก็อ้างกันไปแต่ตนคือผู้ ปฏิบัติธรรมที่เคร่งครัด ตนอยากถามว่าคนที่มาอ้างถึงเรื่องนี้...ประกาศออกมาได้อย่างไรว่าเสียชีวิตเพื่อชาติ..." (ไทยรัฐ 5 พค. 35)

ต่อมา สื่อมวลชนได้ตั้งคำถามในเรื่อง การเลิกอดอาหารของพล.ต.จำลอง ซึ่ง เป็นการขยายแง่มุมประเด็นข่าวออก ดังจากข่าวในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 9 พฤษภาคม 2535 และจาก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 10 พฤษภาคม 2535 ดังนี้

...พล.อ.อ.อนันต์ กลินทะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกล่าวว่า...
รัฐบาลมีมาตรการแก้ไขปัญหาการชุมนุมอยู่แล้ว...ผู้สื่อข่าวถามว่าจะแก้ไข
อย่างไรเพราะมีเวลาอีกไม่นานสำหรับ พล.ต.จำลอง ถ้าหากมวลชนอาจลุก
ฮือขึ้นพล.อ.อ.อนันต์ ตอบว่า ผมไม่เห็นตาสีกที่บอกว่าจะตายตั้งแต่เมื่อวาน
ไม่เห็นตาย... (มติชน 9 พค. 35)

...ทางพล.อ.อ.อิสระพงศ์ก็ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวอย่างซื่อสัตย์...ผู้สื่อข่าว
ถามว่าการที่ พล.ต.จำลอง เลิกอดข้าวมีความเห็นอย่างไรพล.อ.อ.อิสระพงศ์
ตอบว่าก็เรีบนแล้วตั้งแต่แรกว่าพวกเรามีความปรารถนาดีต่อทุกคนโดยเฉพาะ
พล.ต.จำลอง ตนเคยทำงานมาด้วยกัน 1 ปี ทำงานมาด้วยกันด้วยดี
แต่ทำมาอดข้าวก็ส่งสารถ้าเลิกได้เราก็คือใจด้วย...(ไทยรัฐ 10 พค.35)
และสื่อมวลชน ยังได้ตั้งคำถามในเรื่องของการเสียชีวิตที่มีการเลิกอด
อาหารของ พล.ต.จำลอง กับ บุคคล ที่เคยให้สัมภาษณ์ มาแล้วครั้งหนึ่งใน
เรื่องนี้และเป็นฝ่ายตรงข้าม ดังเช่นในข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 13
พฤษภาคม 2535 ที่รายงานข่าวว่า

...ที่กระทรวงมหาดไทย พล.อ.อ.อนันต์ กลินทะ รว.มหาดไทย ได้ให้
สัมภาษณ์ภายหลังการประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ...อย่าง
บางคนบอกว่า จะอดอาหารและขอตายภายใน 5 วัน 7 วัน แต่ตอนนั้น
ทนายแล้วประชาชนว่าหรือไม่ ผู้สื่อข่าวถามว่าคิดว่าเป็นการเสียชีวิตหรือไม่
รว.มหาดไทย กล่าวว่า "ก็สื่อมวลชนไปคิดเอาเองซิว่า การพูดแล้วไม่
เป็นไปตามคำพูดว่าแต่คนอื่นเขาจะอ้างอะไรก็แล้วแต่ ถ้าไม่ทำตามที่พูดผมก็ถือ
ว่า พูดไม่จริง..."

นอกจากประเด็นในการอดอาหารประท้วงของ พล.ต.จำลองแล้ว ในการขยาย
ประเด็นของการยึดฝ้ายตรงข้ามของ พล.อ.สุจินดา ที่สื่อมวลชนตั้งคำถามซักถาม ก็ได้มี
การนำมาขยายแง่มุมประเด็นต่อไปอีกเช่นกัน เช่นข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 5
และฉบับวันที่ 8 พฤษภาคม 2535 ที่ขยายแง่มุมประเด็นออกไปถึงประเด็นที่ พล.อ.สุจิ
นดาได้พูดกับผู้ร่วมชุมนุมประท้วง คือ

...พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงการถูกคัดค้านอย่างหนัก
 หนึ่งจากหลายด้านทั้งในและนอกสภาว่า ตนบอกว่า เมื่อมีสภาตนจะสู้ในสภา...
 ผู้สื่อข่าวถามว่า จะยุติ พลังเคลื่อนไหวได้อย่างไร นายชกกล่าวว่า ตนก็
 กล่าวแล้วว่า รอจนกว่าเขาจะหมดแรงไปเอง"ผมว่า เขาคงจะใกล้หมด
 แรงอยู่แล้ว"...ผู้สื่อข่าวถามว่า ที่บอกว่าฝ่ายค้านจะหมดแรงไปเองหมายความว่า
 การเคลื่อนไหวนอกสภาจะยุติลงหรือไม่ พล.อ.สุจินดา กล่าวว่า ตนไม่ได้
 บอกว่าจะยุติ แต่บอกว่าเรื่องคงจะยุติสักวันหนึ่ง... (ไทยรัฐ 5 พค. 35)
 และจาก ฉบับวันที่ 8 พฤษภาคม จากรายงานข่าว ที่มีใจความที่จะขยาย
 ประเด็นออกไปให้กลายเป็นการขั้วประชาชน ซึ่งมีใจความดังนี้ "...เวลา
 15.45 น. พล.อ.สุจินดา คราประยูร ให้สัมภาษณ์ที่ทำเนียบรัฐบาล...ผู้สื่อข่าว
 ถามว่า การให้สัมภาษณ์ของนายชกถือเป็นการขั้วประชาชนให้เกิด
 สถานการณ์หรือไม่ พล.อ.สุจินดา ตอบว่า นั้นเป็นแนวคิดของตนโดยเฉพาะ..."

นอกจากนี้ยังมีการขยายประเด็นไปจากเรื่อง การชุมนุมคัดค้านให้ขยายไปสู่
 ประเด็นของการใช้กำลังทหารเข้าปราบผู้ร่วมชุมนุม ดังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 8
 พฤษภาคม 2535 และหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 มีดังนี้

...พล.อ.อ. เกษตรโรจนนิลและพล.อ. อิศระพงศ์ หนุณภักดี ได้ร่วมกัน
 แฉลงข่าวว่า...ตนจึงจำเป็นต้องประกาศคำสั่ง...ฉบับที่ 1 ขึ้นมาผู้สื่อข่าวถามว่า
 หากประกาศแล้ว กลุ่มมือบไม่ยอมหยุดจะมีการใช้มาตรการอะไรต่อไปหรือไม่
 พล.อ.อ. เกษตร ตอบว่าถ้าพวกมันไม่รู้เรื่อง ...ก็มีสิทธิ์ที่จะใช้กำลัง ทหาร
 พลเรือน และตำรวจ ไปทำให้เกิดความสงบเรียบร้อย ... ผู้สื่อข่าวถาม
 จะเป็นการเข้าไปสลายม็อบด้วยวิธีการรุนแรงหรือไม่ พล.อ.อ. เกษตร
 ตอบว่าไม่ใช่เราจะทำด้วยวิธีการที่รุนแรง...แต่รับรองว่าจะไม่ใช่วิธีการที่
 รุนแรง...ผู้สื่อข่าวถามว่า การประกาศครั้งนี้เป็นการขั้วให้เกิดเหตุการณ์
 รุนแรงหรือไม่ พล.อ.อ. เกษตร ตอบ เราไม่ได้ขั้ว...

ในข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ได้มีการขยายแง่มุมโดยขยายประเด็นถึง กลุ่มสถาบัน
ทหารที่จะปราบปรามยุติการชุมนุม ว่า

...เมื่อเวลา 17.15 น. ที่ท้องสนามหลวง พล.อ. อีสระพงษ์ หนุณภักดี ผู้บัญชาการ
ทหารบก กล่าวถึง กรณีที่ทหารมีการต่อรองกับ พล.ต.จำลอง นั้น ตนไม่ทราบ
ผู้สื่อข่าวถามว่าการชุมนุมยืดเยื้อจะทำอย่างไร พล.อ. อีสระพงษ์ ตอบ
นายกรัฐมนตรียกแล้วว่า...อย่าไปเบียดเบียนสิทธิเสรีของคนอื่นจนเกินขอบเขต...
อสภาให้บ้านเมืองสงบเรียบร้อยจะได้ทำมาหากิน...ในส่วนของกองกำลัง
รักษาพระนครจะดำเนินการอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับผู้ชุมนุมเป็นประการสำคัญ...

และในข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 16 พฤษภาคม 2535 ที่ได้ขยายแง่มุมของข่าว
ถึงแผนการที่จะใช้กำลังทหาร เข้าวัดรักษาความสงบเรียบร้อยต่อผู้ชุมนุมประท้วง รวมทั้งการที่ได้ดึง
ทหารเข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ดังจากความตอนหนึ่งในข่าวว่า

...ส่วนความเคลื่อนไหวของภาครัฐบาล เพื่อเตรียมรับการชุมนุมใหญ่ของ
ประชาชน ในวันที่ 17 พ.ค. ...เมื่อตอนเช้าวันที่ 15 พ.ค. พล.อ. สุจินดา
คราประยูร นายกรัฐมนตรีและคณะ ได้ร่วมเข้าปรึกษาหารือ...ผู้สื่อข่าว
ถามว่า มีการเตรียมรับมือกับม็อบคัดค้านรัฐบาล ที่ท้องสนามหลวงในวันที่
17 พ.ค. อย่างไร พล.อ. สุจินดา ตอบว่า เรื่องการเตรียมการนี้เป็นหน้าที่
ของ กองอำนาจการรักษาความสงบภายในประเทศ แต่เครื่องมือของรัฐบาล
นั้น ก็ คือ ตำรวจ...แต่หากว่า มีเหตุการณ์รุนแรง เกินขีดความสามารถ
ของตำรวจ ก็อาจจะต้องจำเป็นต้องใช้ เจ้าหน้าที่จากฝ่าย กอ.รมน. มาช่วย
... พล.อ. อีสระพงษ์ชี้แจงถึงการจับม็อบชนม็อบด้วยว่าไม่มี...ผู้สื่อข่าวจึงบอกว่า
ม็อบสนับสนุนนายกฯ ตามจังหวัดต่าง ๆ มีการมองว่า ทหารเป็นผู้จัดขึ้นมา
พล.อ. อีสระพงษ์ ตอบว่า ทำไม จะต้องเป็นทหารจัดด้วย ผู้สื่อข่าวจึงบอกว่า
ที่มองอย่างนั้น เพราะกองทัพ เป็นผู้โอบอุ้ม พล.อ. สุจินดา ปรากฏว่า พล.อ.
อีสระพงษ์ ไม่ตอบคำถามนี้เพียงแต่ยิ้มทงปาก...

จึงกล่าวได้ว่า บทบาทของสื่อมวลชนที่แสดงออกซึ่งบทบาทในช่วงเวลานั้น มีการพยายามที่จะขยายแง่มุมให้เกิดเป็นหลาย ๆ ประเด็นและให้มีความเกี่ยวข้องกับไปสู่ประเด็นต่อไป จากการตั้งคำถามซักถามของสื่อมวลชนจากบุคคลต่าง ๆ มากกว่า การให้ข่าวที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเป็นประเด็นข่าวใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

ก. การใช้วิธีการซ่อนความหมายในการรายงานข่าว

ในช่วงนี้เหตุการณ์ทางการเมือง ได้มีความตึงเครียดมากขึ้นตามลำดับ สื่อมวลชนยังคงใช้วิธีเหมือนเช่นเดิม โดยพยายามชี้ให้เห็นว่า ความขัดแย้งที่อยู่ในเวลานี้ อาจนำไปสู่เหตุการณ์ที่มีความรุนแรงได้ ถ้ายังไม่มีการแก้ไขปัญหาจากฝ่ายพล.อ. สุจินดา แต่เมื่อสื่อมวลชนยังไม่สามารถตัดสินใจลงไปในขั้นนั้นได้ จึงใช้วิธีการของการใส่ฉันทาในการเขียน ซึ่งเป็นการเตือนกันทางอ้อม ให้แต่ละฝ่ายได้รับรู้ ดังจากข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 5 พฤษภาคม 2535 และฉบับวันที่ 14 พฤษภาคม 2535 ที่รายงานข่าวว่า

... ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า เหตุการณ์สองดังกล่าวที่เกิดขึ้นทำให้ข้าราชการส่วนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์ต่างขวัญเสีย จับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง โดยทุกคนลงความเห็นว่า หลังจากที่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง แถลงข่าวว่าจะอดอาหารเมื่อตอนเย็นหลังจากนั้นไม่นานก็เกิดเหตุการณ์ภายในรัฐสภาสองครั้งติดต่อกัน โดยเหตุการณ์แรกอยู่ดี ๆ ฝาครอบไฟห้องโถงรัฐสภา ก็ตกลงมาแตกกระจายเสียงดังโครมใหญ่ โดยไม่มีสาเหตุและห่างกันไม่นาน น.ส. พรพิสัย (แก้วแก้ว) ข้าราชการรัฐสภา ก็กระโดดตึกฆ่าตัวตายอย่างน่าพิศวง น่าจะเป็นกลางร้ายอะไรสักอย่างหนึ่ง เพราะเท่าที่ผ่านมาเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ดีขึ้นในรัฐสภาก็จะมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ทุกครั้ง เช่น สมัย พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกฯ ก็เกิดอภัยภูงก์จึกตักตนเองหรือไล่จึกตักนอกรุก ต่อมาก็มีการยุบสภา และในสมัย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกฯ ก็มีฝูงผึ้งเข้าทำรังใต้ชายคารัฐสภาถึง 2 รัง ต่อมาไม่นานก็เกิดเหตุการณ์ปฏิวัติเมื่อวันที่ 23 ก.พ. 34 ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในรัฐสภาครั้งนี้ ยังไม่มีใครกล้าทำนาย

ได้ว่า จะเกิดเหตุการณ์อย่างไรกับเมืองไทยชั้นภาสในอนาคตอันใกล้...

และจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 14 พฤษภาคม 2535 ที่ได้รายงานข่าวในเรื่อง นี้ ดังที่อ้างการข้อความหมายในการรายงานข่าวอีกครั้งว่า

...ผู้สื่อข่าวรายงานจากรัฐสภาว่า เมื่อตอนบ่ายวานนี้ได้มีนภกะสาส์นประมาณ 2 พฤศจิกายนนี้ ซึ่งไม่ทราบว่ามีมาจากไหนได้บินมาเกาะหลังคาตึกรัฐสภา ยังผลให้ข้าราชการรัฐสภาที่เลิกจากการรับประทานอาหารเที่ยง และนักการเมือง ทั้งฝ่ายค้านฝ่ายรัฐบาลจำนวนหนึ่ง จับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์ โดยข้าราชการกลุ่มหนึ่ง ได้วิพากษ์วิจารณ์ว่า ต้องมีเหตุการณ์ ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสิ่งสำคัญ อย่างแน่นอน อย่างเช่นในอดีตเคยเกิดเรื่องอย่างนี้ขึ้นมาหลายครั้งแล้ว เช่น อีกล่าไถ่กนกเค้านมว ทำให้ พล.อ.เปรม ประกาศสละตำแหน่งและยศ พล.อ.ชาติชาย ได้มีฝูงหลวงมาทำรังที่ตึกรัฐสภา 2 รังใหญ่ แต่เมื่อฝูงเหล่านี้ย้ายรัง รัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ถูกปฏิวัติโดยคณะ รสช.และในครั้งนั้นคาดว่า จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรทางการเมืองอีกแน่นอน...

3.2. บทบาทของการต่อต้านผู้นำประเด็นต่าง ๆ

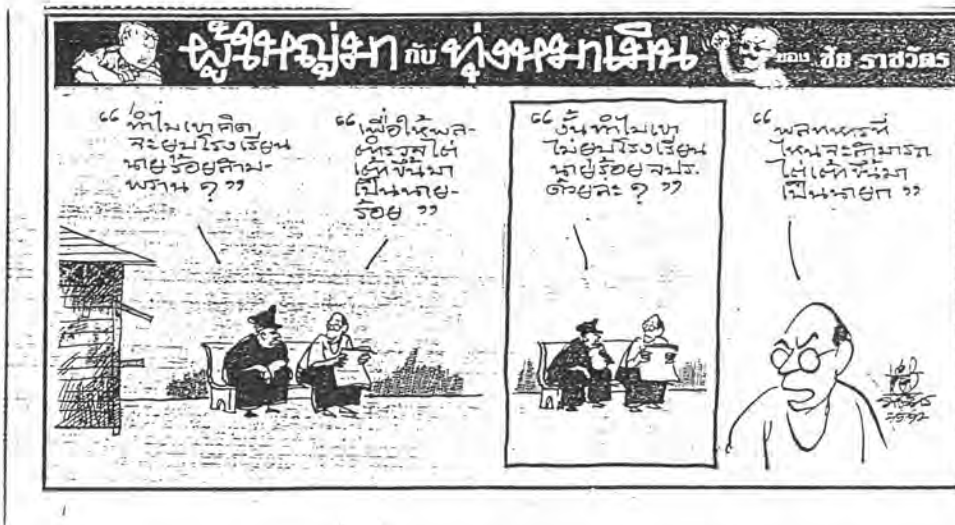
จากประเด็นข่าวในช่วงนี้เริ่มตั้งแต่พรรคฝ่ายค้านมีการเตรียมการดำเนินการในสภาในวันที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายจนถึงการพักการประชุมเนื่องในโอกาสมีกิจกรรมวันวิสาขบูชา ตามบทบาทนี้ ในข้อเขียนของบทความที่แสดงความคิดเห็นจากผู้เขียนคอลัมน์นี้ยังคงชี้แนะต่อต้าน พล.อ.สุจินดา เพื่อยุติปัญหาทั้งหมด โดยพุ่งเป้าหมายไปยัง พล.อ.สุจินดา เป็นส่วนใหญ่ ดังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 8 พฤษภาคม 2535 คอลัมน์ "สายล่อฟ้า" กล่าวได้กล้าเสีย ชื่อเรื่องเสียสละเพื่อตัวเองและฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม คอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายถึงเหตุประเทศไทย ชื่อเรื่องประชาธิปไตยสายใหม่ ดังความตอนหนึ่งที่เรียงลำดับแต่ละฉบับ

ประชาชนที่ชมการถ่ายทอดการประชุมสภาคงรู้สึกตรงกันและค่อนข้างสงสาร
คุณสุจินดา ... เมื่อพรรคผ่านคำวินิจฉัยอภิปรายโจมตีนายกฯแต่เพียงคนเดียว...
นอกจากนั้นเกมนอกสภา ซึ่งมีผู้ร่วมชุมนุมคัดค้านนายกฯไม่ได้มาจากการเลือกตั้งอีกหลาย
หมื่นคน... ยิ่งคุณสุจินดาแสดงที่ท่าแข็งกร้าวเท่าใด มันก็ยิ่งเหมือนยั่วประทุความไม่พอใจ
มากขึ้น... ทางออก คุณสุจินดา จะต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งพรรคร่วมรัฐบาล 5 พรรค
จะต้องรับผิดชอบด้วย ทางที่ดี น่าจะตัดสินใจถอนตัวออกจากรัฐบาล... มิฉะนั้นคุณสุจินดา
ต้องตัดสินใจ... "ลาออก"... เสียสละเพื่อตัวเองดีกว่าครับ

ส่วนในฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 มีการให้ข้อเสนอแนะแก่ พล.อ.สุจินดา
ด้วยการให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มีความตอนหนึ่ง ดังนี้

ในที่สุดการเผชิญหน้าระหว่าง รัฐบาล กับ ฝ่ายค้าน ซึ่งทำท่าว่าจะถึง "ทางตัน"
ก็พบกับ "ทางออก" ที่ดี เมื่อสองฝ่ายต่างยอมถอยกันคนละหนึ่งก้าวด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ประเด็นที่เป็นปัญหา อย่างที่ผมได้พบว่า เชื้อสนแนะนำติดต่อกันมาหลายวันแล้วว่า จุดไหนที่เป็น
ปัญหาก็แก้ไขจุดนั้น... การแก้ไขรัฐธรรมนูญี่ประเด็นนี้ ผมเชื่อว่าคงจะทำให้ระบอบประชาธิปไตย
ที่เป็อยู่มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น จนเรียกได้ว่า "เต็มใบ" ก็เห็ว...
การแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นที่เป็นปัญหา จึงเป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดที่สุดและเป็น
ประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองอย่างสูงสุด...

นอกจากนี้ในคอลัมน์ "ผู้ใหญ่มากับ ทุงหมาเมิน" ยังคงแสดงบทบาทอย่างต่อเนื่อง
ในการเสียดสีทางการเมืองต่อไป แม้จะไม่สามารถระบุชื่อ อย่างตรงไปตรงมา ในเรื่อง
ของการต่อต้าน พล.อ.สุจินดา แต่ใช้วิธีการบอกกล่าวที่เป็นนัยไว้จากข้อความที่แอบแฝง
ซึ่งในการที่ไม่สามารถบอกกล่าวได้อย่างตรง ๆ แต่สามารถที่จะสะท้อนความนึกคิดที่ต่อต้าน
ได้นั้น สื่อมวลชนได้มีวิธีดำเนินการอยู่หลาย ๆ แบบ ดังตัวอย่างที่ สื่อความหมายถึงการเป็น
นายกัฐมนตรีของคนไทยจะต้องเป็นทหาร แต่ไม่สามารถบอกกล่าวได้ตรง ๆ ก็ใช้การเสียด
อ้างถึงสถาบันการศึกษา ดังจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 4 พฤษภาคม 2535 ที่สื่อความ
หมายจากถ้อยคำ ดังนี้

ทั้งหมดที่แสดงมานี้ เป็นการอ้างการต่อต้านและชี้แนวทางออกที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยแสดงบทบาทของการต่อต้านจากการชี้แนะและในช่วงเวลานี้ จัดเป็นช่วงของความตึงเครียดทางการเมืองมากขึ้นกว่าช่วงที่ผ่านมา ซึ่งเมื่อมีการให้ข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์และวิทยุที่ปกปิดข่าวสารจากกลุ่มผู้ประท้วง ประชาชนจำนวนมาก จึงได้ออกมาชุมนุมเพื่อเห็นสภาพการณ์ต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะการขาดอิสรภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร

3.3. บทบาทการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์

บุคคลต่าง ๆ

ในช่วงนี้ มีการกล่าวถึง บทบาทของ พล.ต.จำลองศรีเมือง ในการเป็นผู้นำผู้ประท้วงชุมนุมต่อต้าน การเป็นนายกรัฐมนตรีของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร เพื่อเป็นการเสริมสร้างภาพพจน์ทางบวกให้แก่ พล.ต.จำลอง หลังจากช่วงแรกสุด คือ ช่วงเวลาที่หนึ่ง ได้สร้างภาพพจน์ทางบวกให้กับ พล.อ.สุจินดา และเมื่อมีการเข้าร่วมชุมนุมต่อต้านมากขึ้น ในช่วงเวลาที่สอง ก็ได้สร้างภาพพจน์ทางลบให้กับพล.อ.สุจินดา และในช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่สาม ที่สื่อมวลชนโดยผู้เขียนคอลัมน์ได้สร้างภาพพจน์แก่ฝ่ายตรงกันข้าม พล.อ.สุจินดา ช้ายังเขียนข่าวในทิศทางที่ต่อต้าน พล.อ.สุจินดา โดยตรง เป็นการชี้ให้เห็นถึงความไม่ชอบธรรมของ พล.อ.สุจินดาอย่างมากและปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดจะยุติลงได้ ก็เพราะการตัดสินใจของพล.อ.สุจินดาเพียงผู้เดียว ดังใจความที่เสนอในบางส่วน ดังนี้

จากคอลัมน์ จอดป้ายประจำขึ้นของหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 12 พฤษภาคม 2535 ชื่อเรื่องวีรบุรุษ"จำลอง" นำมือปลูเพื่อประชาธิปไตย ที่สร้างภาพพจน์ทางบวกให้กับ พล.ต.จำลอง มีความตอนหนึ่ง ว่า

การประชุมประชาชน ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเพื่อคัดค้านการเป็นนายกฯ คนนอก ที่มีชื่อ"สุจินดา"สลายตัวไปแล้ว...เมื่อวันที่ 11 พ.ค. ... เป็นการนัดรบเพื่อจะรุกใหม่ให้บังเกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ นายกต้องมาจากการเลือกตั้งหรืออีกนัยหนึ่ง"สุจินดาต้องออกไป"... ฝ่ายชุมนุม ประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ...เพราะความสามารถ ของ พล.ต.จำลอง เป็นประการสำคัญ ... ทำหน้าที่ในลักษณะผู้นำมือบอย่างแท้จริง...เข้าใจถึงจิตวิถีสยามวลชนดี...ได้รับการสนับสนุน มากกว่าผู้นำการเคลื่อนไหวคนอื่น ๆ ยาม พล.ต.จำลองที่ขึ้นรถออกตรวจ ผูกชุนอยู่ตลอดเวลาและสั่งให้เสริมกำลังประชาชน...การปราศรัย... สั้นหัดประท้วง ทำให้ฝูงชนรู้สึกทึ่งไม่น้อย ...พล.ต.จำลองได้กลายเป็น "วีรบุรุษ" ในสายตาของมวลชนนับแสนคนที่มาร่วมชุมนุมและอาจรวมถึงสายตา ของประชาชนทั่วประเทศอีกไม่น้อย...พล.ต.จำลอง คือ สัญลักษณ์ของการ ต่อสู้เพื่อให้นายกฯ ขึ้นจากตำแหน่ง

และจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 16 พฤษภาคม 2535 คอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตประเทศไทย หน้า5 ชื่อเรื่องคืนอำนาจประชาชน ซึ่งมีใจความที่ต่อต้าน พล.อ. สุจินดาโดยตรง ไม่มีการอ้อมค้อม ดังมีความตอนหนึ่งดังนี้

เมื่อวานผมรู้สึกหลงผิดคิดจะรัก พล.อ.สุจินดา คราประสูร นายกรัฐมนตรี "คนนอก" สักหน่อย พอกลับไปนอนคิดมีสติตั้งขึ้นมา ผมเห็นจะรักท่านไม่ลง เสียแล้ว เพราะอะไรล่ะครับก็ พล.อ.สุจินดา นายกรัฐมนตรี ที่ รสช.ส่งเข้า ประกวดคนนี้ สื่อเจตนาว่าจะทำลายสถาบันสภาผู้แทนราษฎรทำลายพรรคการเมือง...เหตุการณ์"วิกฤต" ที่เพิ่งจะจบยกแรกลงไป ก็ล่วงแล้วแต่เป็นผลพวง

จากรัฐธรรมนูญ"หมกเม็ด"ฉบับนี้...การที่พล.อ.สุจินดาโอนลูกเกี่ยวกับการ
แก้ไขรัฐธรรมนูญให้สภาเล่นให้พรรคการเมืองเล่น โดยดึงตัวออกห่างไม่
ยอมรับรู้นั้น ผมว่าไม่ถูกต้องด้วยเหตุผลใด ๆ ทั้งปวง.
..ผมขอย้ำตรงนี้อีกครั้งว่า ถึงเวลาแล้วที่ พล.อ.สุจินดา จะต้องหันหน้า
กลับมาสร้างความปรองดองในชาติให้บังเกิดขึ้น...ผมว่า ยุบสภา คืนอำนาจ
ให้กับประชาชนจะเป็นทางออกที่สวยงามที่สุด...

จากบทบาทของสื่อมวลชน ที่นำเสนอในลักษณะนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึง ในช่วง
เวลานี้สื่อมวลชน ได้ใช้บทบาทแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์ พล.อ.
สุจินดา ในทางลบ ซึ่งช่วงนี้เหตุการณ์ทางการเมืองได้มีการชุมนุมที่ขยาดตัวเป็นอย่างมาก
โดยต่างฝ่ายต่างก็จะใช้การเผชิญหน้าซึ่งกันและกันคือ ทั้งฝ่ายผู้ชุมนุมคัดค้านกับฝ่ายสนับสนุน
พล.อ.สุจินดา ซึ่งสื่อมวลชน ได้แสดงบทบาทภาพพจน์เข้ากับฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วง หลังจาก
ที่ได้ทำการพักทักท้วงไปแล้วในช่วงเวลาก่อนหน้านี้แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ

4. เหตุการณ์ช่วงวันที่ 17 พฤษภาคม 2535 ถึง วันที่ 24 พฤษภาคม 2535

ในช่วงนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงที่สี่ของรัฐบาล พล.อ.สุจินดา ซึ่งเป็นช่วงที่มี
ความสำคัญที่สุดคือ เป็นช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง มีการเสียชีวิตทรัพย์สินจนไปสู่การ
ลาออกของพล.อ.สุจินดา อันเป็นการสิ้นสุดรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประสูริ ซึ่งมีรายละเอียด
ของเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

17 พฤษภาคม 2535 การนัดชุมนุมของกลุ่มผู้เรียกร้องประชาธิปไตยที่ท้องสนามหลวง
เพื่อเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญและไม่ยอมรับนาถกรฐมนตรีคนกลางมีประชาชนมาชุมนุมร่วม
แสน แม้ว่าทางการได้จัดคอนเสิร์ตด้านภัสลังให้ดูฟรีถึงสองจุดคือ สนามกีฬากองทัพและวงเวียน
ใหญ่ ถ้านวสความสะดวกให้แก่ประชาชนที่จะมาชม ไม่ว่าจะป็นรถรับส่งอาหาร เครื่องดื่ม แม้กระ
ทั่งรถสุขาของกทม. เหตุการณ์ชุมนุมที่ท้องสนามหลวง มีประชาชนหลั่งไหลมาเรื่อย ๆ พล.ต.จำลอง
เคลื่อนขบวนมายังท่าเนียบรัฐบาล กดคันให้นาถกรฐมนตรีลาออก เมื่อขบวนได้เคลื่อนถึงสะพาน

ผ่านฟ้า ก็ไม่สามารถเคลื่อนขบวนต่อไปได้ เพราะเครื่องกีดขวางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ลวดหนาม รถดับเพลิง และกองกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีการปะทะขว้างปาสิ่งของใส่กัน และเหตุการณ์ได้ขยายตัวลุกลามออก เป็นการจลาจลในช่วงเวลาต่อมา

และเหตุการณ์ได้บานปลายหนัก เมื่อมีการเผา กองกำลังการสวัสดิภาพเด็กและ เยาวชนพร้อมเผาโรงพักนางเลิ้ง เมื่อเวลา 02.58 น. ของวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 ขณะที่ ผู้ชุมนุมส่วนใหญ่ มีสมาพันธ์ประชาธิปไตยเป็นแกนนำ ยังคงชุมนุมอยู่บริเวณที่สะพานผ่านฟ้า ถึง สนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและวันนี้เป็นวันที่มีเหตุการณ์รุนแรงขึ้นเป็นลำดับ รัฐบาลประกาศภาวะ ฉุกเฉิน ใช้มาตราการกฏหมายจัดการ ห้ามชุมนุมทางการเมืองเกิน 10 คน และสั่งปิดสถาน ศึกษาและโรงเรียน 3 วัน เตือนประชาชนอย่าออกจากบ้าน และกล่าวหาว่า ผู้ชุมนุมประท้วง ภายใต้งานนำของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง และสมาพันธ์ประชาธิปไตย ได้ก่อความวุ่นวาย มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุม เหตุการณ์ตึงเครียดขึ้น

15.30 น. กำลังทหารพร้อมอาวุธหนักครบมือ เข้าสลายการชุมนุมที่สะพานผ่านฟ้า และเดินแถวหน้ากระดานไปตามถนนราชดำเนิน ทำให้ผู้ชุมนุมแตกฮือ จากนั้นเจ้าหน้าที่ได้ เข้าควบคุมตัว พล.ต.จำลอง ศรีเมืองและผู้ชุมนุมหลายร้อยคน ไปคุมขังไว้ที่โรงเรียน พลตำรวจบางเขน แต่เหตุการณ์ไม่ได้คลี่คลายลง กลุ่มผู้ชุมนุมได้ไปปักหลักชุมนุมประท้วง ที่หน้ากรมประชาสัมพันธ์โรงแรมรัตนโกสินทร์ และสำนักงานสลากกินแบ่งฯ หลายหมื่นคน จนกระทั่งความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กลุ่มผู้ชุมนุม ได้ยึดรถเมล์มาจอดเป็นแนวสกัดทหาร ซึ่งแนวอยู่ที่สี่แยกคอกวัว เริ่มมีการปะทะกันระหว่างทั้งสองฝ่าย เมื่อเวลาประมาณ 21.00 น. โดยกลุ่มผู้ชุมนุมได้ใช้รถเมล์พุ่งชนขณะที่ฝ่ายทหาร ได้ใช้ปืนยิงสกัด

เวลาประมาณ 23.00 น. เริ่มมีแก๊งมอเตอร์ไซด์ ออกเคลื่อนไหวและเผาทำลายป้อม ตำรวจ สัญญาณไฟจราจรตามจุดต่าง ๆ ที่กรุงเทพฯ จนทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตั้งหน่วย "โล่ล่า" ขึ้นสกัด

19 พฤษภาคม 2535 กลุ่มผู้ชุมนุมรวมตัวกันใหม่อยู่หน้ากรมประชาสัมพันธ์ 00.10 น. ได้มีการเผาธงสลากร กรมประชาสัมพันธ์ กรมศนารักษ์ และกรมสรรพากร รวมทั้งรถยนต์ที่จอดอยู่บริเวณใกล้เคียง กลุ่มผู้ชุมนุมได้จับขีรตจักรยานยนต์แยกเป็นกลุ่ม ๆ ออกทำลายทรัพย์สินของทางราชการ จนกระทั่งเวลา 04.00 น. ทางทหาร ได้เข้าสลายการชุมนุมบุกเข้ายึดโรงแรมรัตนโกสินทร์ ภายหลังจากการสลายการชุมนุมทางทหารได้จับกุมผู้ชุมนุมนับพันคนไปคุมขังที่โรงเรียนพลตำรวจบางเขน และบางส่วนไปคุมขังที่เรือนจำลาดยาว

18.15 น. กลุ่มผู้ชุมนุมรวมตัวกันใหม่ที่หน้ามหาวิทยาลัยรามคำแหงปิดถนนทุกสายที่จะไปสู่รามคำแหง มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ขึ้นข้อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก ในช่วงบ่ายวันเดียวกัน พล.อ.สุจินดา ได้ออกแถลงทางโทรทัศน์อ้างถึงความจำเป็นที่ต้องใช้ความรุนแรงในการปราบปรามผู้ชุมนุม ทั้งนี้ได้กล่าวหา หัวหน้าพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง มีความต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นแบบสภาเปรซิเดียม

เวลาประมาณ 06.00 น. ของวันที่ 20 เมษายน 2535 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานสัมภาษณ์ถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมจากประเทศฝรั่งเศสออกอากาศทางทีวีช่อง 9 ทรงแสดงความเสียพระทัยกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และทรงขอร้องให้คนไทยเลิกฆ่ากัน ในวันที่นี้ได้เกิดจลาจลบริเวณต่าง ๆ หลายบริเวณเช่น บริเวณถนนราชดำเนิน ย่านเสาวราช หลานหลวง ทหารตรึงกำลังด้านฝูงชน ขณะเดียวกันผู้ชุมนุมหลังไหลไปชุมนุมเพิ่มขึ้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง พล.อ.สุจินดา ออกแถลงการณ์ แสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์จลาจลที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลให้มีคนตาย 40 บาดเจ็บ 600 คน ในช่วงเย็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารฯ พระราชทานสัมภาษณ์ถ่ายทอดสดจากประเทศเกาหลี ทรงเรียกร้องให้คนไทย แก้ปัญหาค้าวสันติวิธี ได้มีประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการประกาศเลื่อนวันเปิดภาคเรียนไปอีก 2 วันและเมื่อเวลา 19.30 น. รัฐบาลประกาศเคอร์ฟิวห้ามออกจากเคหสถานระหว่างเวลา 21.00-01.00 น. ในวันที่มีข่าวแพร่สะพัดว่า จะมีการล้อมปราบผู้ชุมนุมประท้วงที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ขณะเดียวกันข่าวลือที่ระบุว่า มีทหารจากกองทัพภาคที่ 2 ยกกำลังเข้ามาต่อต้านรัฐบาลแพร่สะพัดหนักขึ้น ต่อมาเวลา 20.10 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้า-อยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีและรัฐบุรุษ

อัญเชิญกระแสดพระราชดำรัส ให้ พล.อ.สุจินดา คราประยูร และ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เข้าเฝ้ารับกระแสดพระราชดำรัสให้หันหน้าเข้าหากันเพื่อฟื้นฟูบ้านเมือง

เวลา 24.00 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยแพร่ภาพการเข้าเฝ้า จากนั้น พล.อ.สุจินดา และ พล.ต.จำลอง ร่วมกันแถลงว่า จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

21 พฤษภาคม 2535 เหตุการณ์ในกรุงเทพฯ กลับเข้าสู่ปกติอีกครั้ง พล.ต.จำลอง และผู้ชุมนุมประท้วงร่วม 2,000 คนถูกปล่อยตัว ขณะที่ต่างจังหวัด ยังคงมีการชุมนุมและไว้อาลัยแก่ผู้เสียชีวิต และ พล.อ.สุจินดา ประชุม ครม.ฉุกเฉิน เสนอ พรก. นิรโทษกรรม

22 พฤษภาคม 2535 ข้าราชการกระทรวงต่างประเทศ ทำเนียบรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชนหลายแห่ง ได้พร้อมใจกันแต่งชุดดำไว้ทุกข์ให้กับ ผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ ด้านน.พ.ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งตามเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ ไปยังประเทศฝรั่งเศสได้แถลงถึงภาพพจน์ของประเทศไทยในต่างประเทศในระหว่างที่ตามเสด็จ ซึ่งสถานีโทรทัศน์ในฝรั่งเศสและยุโรป ได้แพร่ภาพเหตุการณ์รุนแรงในกรุงเทพฯ ทำให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสียพระทัยอย่างมาก และได้ทรงประทานสัมภาษณ์พิเศษกับสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เพื่อแพร่ภาพในตอนเช้าของวันที่ 20 พฤษภาคม 2535 โดยถ่ายทอดผ่านดาวเทียมแพร่ภาพทางช่อง 9 ในวันนั้นตัวแทนของพรรคร่วมรัฐบาล 5 พรรคได้ยื่นหนังสือต่อ ดร.อุกฤษ เพื่อขอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญใน 4 ประเด็น เหมือนกับที่ฝ่ายค้านต้องการ โดยไม่มีบทเฉพาะกาลเรื่อง นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง โดยในการแถลงข่าวของตัวแทนพรรคร่วมรัฐบาล ได้มีการปะทะคารมกันอย่างหนัก ระหว่างพรรคร่วมรัฐบาลกับนักข่าวในเรื่องความรับผิดชอบต่อการนองเลือดและการเซ็นฆ่าประชาชน พล.อ.สุจินดา ได้สั่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเปลี่ยนการออกร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมเป็นการออกพระราชกำหนดนิรโทษกรรม ทั้งนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเตรียมเอกสารเสร็จประมาณ 21.00 น. และส่งให้กับรัฐมนตรีร่วมรัฐบาลเสร็จสิ้นเมื่อเวลา 02.00 น. ของวันที่ 23 พฤษภาคม 2535

23 พฤษภาคม 2535 มีข่าวว่า พล.อ.สุจินดา คราประยูร ได้เข้าเฝ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อกราบบทวายบังคมทูลขอลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งตลอดทั้งวันมีข่าวลือว่า พล.อ.สุจินดา เตรียมลาออกและเดินทางลี้ภัยไปต่างประเทศ ในช่วงเวลากลางคืน ประมาณ 21.00 น. ขบวนรถของพล.อ.สุจินดา ออกจากบ้านสวน รื่นฤดีไปยังสนามบินกองทัพอากาศ ทำให้มีข่าวแพร่สะพัดว่าพล.อ.สุจินดา เดินทางลี้ภัยไปยังประเทศแถบยุโรป แต่ไม่มีผู้ใดยืนยันข่าวดังกล่าวและในวันเดียวกันนี้ นายพิสิษฐ์ พิพัฒนกุล เลขาธิการรัฐสภาได้อัญเชิญประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่เป็นผู้นำฝ่ายค้านอย่างเป็นทางการตามรัฐธรรมนูญ และข่าวเกี่ยวกับ พล.อ.สุจินดา คราประยูร พล.อ.อ.เกษตร โรจนนิล และ พล.อ. อิศระพงศ์ หนุณภักดี ที่ต่างเก็บตัวเงียบ โดยพล.อ.สุจินดาได้เดินทางไปมาระหว่างบ้าน ที่ส่วนรื่นฤดีกับกองกำลังรักษาพระนคร ซึ่งมี พล.อ.อ.เกษตร และ พล.อ.อิสระพงศ์ ร่วมอยู่ด้วย

24 พฤษภาคม 2535 ในช่วงเช้าได้มีพิธีตักบาตรทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับวีรชนที่ เสียชีวิตในเหตุการณ์นองเลือดระหว่างวันที่ 17-20 พฤษภาคม ที่บริเวณอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย โดยมีการปิดถนนราชดำเนินกลาง และมีการนำวงหรีดไปวางไว้อาลัย มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันว่า จะเอาตัวฆาตกรมาลงโทษให้ได้ ส่วน พล.อ.สุจินดานั้น ในตอนที่ยังคิดกันว่า ได้มีการออกประกาศทางสถานีโทรทัศน์ เกี่ยวกับพระราชกำหนด นิรโทษกรรมผู้กระทำความผิดทุกกรณี ในเหตุการณ์ช่วง 17-21 พฤษภาคมและในตอนสาย พล.อ.สุจินดาพร้อมด้วย พล.ท.ชัยณรงค์ หนุณภักดี แม่ทัพภาคที่ 1 เดินทางไปเข้าเฝ้า สมเด็จพระสังฆราชที่วัดบวรนิเวศวิหาร หลังจากนั้น เวลาประมาณ 11.30 น. โทรทัศน์ รวมการเฉพาะกิจ ได้ออกแพร่ภาพเทปบันทึกคำปราศรัยของ พล.อ.สุจินดา คราประยูร ที่ ประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อันเป็นการสิ้นสุดรัฐบาล พล.อ.สุจินดา ที่มีอายุ เพียง 48 วัน

ทั้งหมดนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตามลำดับในช่วงที่สี่ ของการเป็นรัฐบาล พล.อ. สุจินดาคราประยูร สำหรับในด้านของบทบาทสื่อมวลชน ต่อการนำเสนอ ลำดับเหตุการณ์ทาง

การเมือง ที่มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในแต่ละบทบาทในช่วงเวลานี้ มีดังนี้คือ

4.1. บทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน

ในเหตุการณ์ช่วงนี้หลังจากที่มีเหตุการณ์ปะทะกันเกิดขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้ขยายตัวนำไปสู่เหตุการณ์การนองเลือดในช่วงเวลาต่อมานั้น เนื่องจากมีการยุติการชุมนุมประท้วงเป็นการชั่วคราวและฝ่ายผู้ชุมนุมประท้วงได้ประกาศนัดการชุมนุมประท้วงใหม่ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2535 ในช่วงเวลานี้ สื่อมวลชน ได้ดำเนินการหาข่าว การให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนเพื่อรับรู้โดยมีการตั้งประเด็นชี้ถามถึงวิธีการที่ฝ่ายรัฐบาล จะใช้ในการแก้ไขการชุมนุมประท้วงตามที่ฝ่ายค้านได้กำหนดไว้ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2535 ว่า จะมีวิธีการที่ดำเนินการเป็นอย่างไร มีการตั้งประเด็นเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารเข้าร่วมการปราบปรามสกัดกั้นฝูงชนอย่างไร แม้กระทั่งการประกาศภาวะฉุกเฉิน การปฏิบัติและอุปสรรค ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้เองที่สื่อมวลชนได้แสดงบทบาทในการนำเสนอลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ในช่วงเวลานั้น พอมาถึงช่วงเวลาในช่วงที่สี่ ของการเป็นรัฐบาลนี้ คือ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 17-24 พฤษภาคม 2535 เริ่มจากในวันที่ 17 พฤษภาคม หลังจากที่เกิด มีการปะทะกันขึ้นที่ บริเวณสะพานผ่านฟ้า เมื่อเวลา 22.15 น. และมีเหตุการณ์ต่อเนื่องในเช้ามิดของ วันที่ 18 พฤษภาคมที่มีการเผากองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนรวมทั้งมีการเผาสถานีตำรวจนางเลิ้ง จนรัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉิน และใช้กำลังเข้าสลายฝูงชนผู้ชุมนุมในเวลาต่อมา บทบาทของสื่อมวลชนในช่วงเวลานี้โดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ ได้แสดงบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดทุกแง่มุมตามช่วงของแต่ละเวลาที่เกิดขึ้นในแต่ละเหตุการณ์ โดยมีการให้รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุก ๆ ชั่วโมงให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งผิดแผกไปจากช่วงก่อนหน้านั้นจะรายงานสรุปเฉพาะใจความที่มีความสำคัญเท่านั้น และมุ่งรายงานการตั้งประเด็นเพื่อหาความคืบหน้าที่เกิดขึ้นจากการไปสัมภาษณ์นำทรรศนะความคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นมาตั้งเป็นประเด็นในการชี้ถาม ดังจากข่าวในหนังสือพิมพ์ มติชน ฉบับวันที่ 18 พฤษภาคม ที่มีการรายงานข่าวตามแต่ละช่วงเวลา ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดทุก ๆ ขั้นตอนของเหตุการณ์ ดังนี้

เวลา 07.00 น. วันที่ 17 พฤษภาคมนี้ ที่ท้องสนามหลวง ตัวแทนสมาพันธ์
 ประชาธิปไตยจำนวนประมาณ 100 คน ทอยมารวมตัวพร้อมกับจัดอุปกรณ์ ทำครีว เต็นท์...
 เวลา 09.00 น. แกนนำสมาพันธ์ประชาธิปไตย 7 คนประกอบด้วย...เวลา 10.00 น.
 ที่โรงแรมรอยัลรัตนโกสินทร์ สมาชิกสภาเขตและส.ส.พรรคพลังธรรมมารวมตัวกันเตรียม...
 เวลา 12.00 น. มีการขนย้ายเวทีมาตั้งในสนามหลวง...เวลา 21.45 น. กลุ่มผู้ประท้วง
 พยายามฝ่าแนวกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมกับใช้ขวดขว้างปาใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยลูกมือ
 กันจะข้ามไป....

แต่อย่างไรก็ดี ในการแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำข่าวมาสื่อให้กับประชาชน
 เพื่อให้ได้รับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยการขยายแง่มุมประเด็นในช่วงเวลานี้
 ยังมีปรากฏให้เห็น แม้ว่าการขยายด้วยวิธีการสร้างข่าว จะไม่มีแล้วก็ตาม ทั้งนี้เพราะมี
 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่มีความคลุมเครือแล้ว สื่อมวลชนจึงรายงาน
 ตามข่าวที่เกิดขึ้นจริงตามหน้าที่และบทบาทที่มีอยู่ แต่ในการขยายแง่มุมประเด็นของข่าว
 สื่อมวลชน ยังคงถือปฏิบัติอยู่ ทั้งนี้เพื่อสามารถตอบสนองความอยากรู้ของคนทั้งหลายได้ว่า
 เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้ว ฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายผู้ชุมนุมต่อต้านจะแสดงบทบาทของตนอย่างไร
 ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ดังนั้นในบทบาทของการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ด้วยการขยายแง่มุม
 ประเด็นของข่าวในการแสดงบทบาท ต่อ การนำเสนอลำดับเหตุการณ์ สื่อมวลชนได้ดำเนินการ
 การในประเด็นเรื่อง รัฐบาลได้การประกาศภาวะฉุกเฉินแล้วจะเป็นประเด็นใหม่ในเรื่อง
 การยุบสภาหรือไม่ตามที่นักข่าวได้ตั้งคำถามซักถาม และมีการตั้งประเด็นใหม่ในประเด็น
 พรรคการเมืองที่เป็นฝ่ายรัฐบาล จะสนับสนุนนากฎธรรมนูญต่อไปอีกหรือไม่ในเมื่อมีวิกฤตการณ์
 ทางการเมืองขึ้น โดยมีประชาชนได้ บาดเจ็บ สูญเสียชีวิต จากเหตุการณ์ในครั้งนี้และได้มี
 การตั้งประเด็น ที่นำไปสู่เป็นประเด็นในการนำตัวผู้กระทำความผิด มาลงโทษ อย่างไรก็ตาม
 จนถึงประเด็นใหม่ในการป้องกันไม่ให้ "ทหาร" เข้ามาเกี่ยวข้องในการเมืองอีกต่อไปอย่างไร
 ดังเช่น

ในประเด็นที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ประกาศภาวะฉุกเฉินของรัฐบาล ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ในการอุปสภาและการเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองที่เป็นประเด็นต่อมา จากตอนหนึ่งในข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 18 และฉบับวันที่ 23 พฤษภาคม 2535 ดังนี้

...ผู้สื่อข่าว"ไทยรัฐ"รายงานจากจังหวัดน่านเมื่อเวลา 00.40 น. วันที่ 18 พ.ค. นี้ว่า พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้ออกเดินทางกลับเข้ากรุงเทพฯ เป็นการด่วน ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว ที่โรงแรมเทวราชท่ามกลางการล้อมล้อมของหน่วยรักษาความปลอดภัยอย่างหนาแน่น โดยผู้สื่อข่าวถามว่า จะแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างไร พล.อ.สุจินดา ซึ่งมีสีหน้าไม่ค่อยสบายใจนักได้ตอบว่า ไม่มีอะไรประกาศภาวะฉุกเฉิน...ผู้สื่อข่าวถามว่าจะถึงขั้นอุปสภาหรือไม่ นายกรัฐมนตรีตอบว่า ไม่มีไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการปราบจลาจล ผู้สื่อข่าวถามว่า ยังยืนยันที่จะอยู่ในตำแหน่งต่อไปหรือไม่ พล.อ.สุจินดา กล่าว "ไว้ครับ..."

...นายพินิจจันทร์สุรินทร์มว. เกษตรและสหกรณ์รองหัวหน้าพรรคสามัคคีธรรม ซึ่งเดินทางส่ง พล.อ.สุจินดา คราประยูร ขึ้นเครื่องบินกลับกรุงเทพฯ ได้ให้สัมภาษณ์ในเวลาต่อมา ... ผู้สื่อข่าวถามว่า พรรคการเมืองร่วมรัฐบาลจะเคลื่อนไหวอะไรหรือไม่ นายพินิจกล่าวว่า คงจะยังไม่เคลื่อนไหวอะไร อยู่ที่ว่าการแก้ไขจะเป็นอย่างไร ผู้สื่อข่าวถามว่าการประกาศภาวะฉุกเฉินของรัฐบาลเหมาะสมหรือไม่ นายพินิจ กล่าวว่า "อยู่ที่ท่านนายกรัฐมนตรีตัดสินใจ คงทำให้เกิดความเรียบร้อยในประเทศ... (ไทยรัฐ 18 พค.) และจากฉบับวันที่ 23 พค.

...นายมนตรี พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคกิจสังคมแถลง...**ผู้สื่อข่าวถามว่า**
 ในส่วนของนายกฯ ซึ่งมีส่วนฆ่าประชาชนจะสนับสนุน พล.อ.สุจินดา อยู่หรือไม่ นายมนตรี กล่าวว่า การประกาศภาวะฉุกเฉิน 5พรรคไม่มีหน้าที่...**ผู้สื่อข่าวถามว่า** ก่อนฆ่าประชาชน เขาปรึกษาพรรคการเมืองหรือไม่นายมนตรี
 กล่าวว่า ไม่ได้ปรึกษา **ผู้สื่อข่าวถามว่า** จะสนับสนุนนายกฯคนนี้อยู่หรือไม่
 ไม่ได้รับคำตอบว่า ตอบไม่ได้เราจะดำเนินการในทางสภา...

และในประเด็นต่อมา หลังจากเมื่อมีวิกฤตการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้นแล้วและมี
 ประชาชนได้รับบาดเจ็บ สูญเสียชีวิต จากเหตุการณ์ในครั้งนี้ ได้มีการตั้งประเด็นใหม่ที่จะนำ
 ไปสู่ เป็นประเด็นในการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีต่อไป โดยสื่อมวลชนได้ถามคำถามชนิดคำถาม
 เดียวกันให้บุคคลต่าง ๆ ตอบ เพื่อจะได้ข้อมูลที่จะนำไปเป็นประเด็นในการขยายแง่มุมจาก
 คำตอบนั้น ๆ อีกต่อไปดังข่าวที่ได้นำเสนอไว้ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 21 และ วันที่
 23 พฤษภาคม 2535 ดังนี้

...พล.อ.อ. สมบุญ ระหงษ์ หัวหน้าพรรคชาติไทยรองนายกรัฐมนตรี...
 กล่าวหลังเกิดเหตุขัดข้องจนนำไปทั้งกรม...**ผู้สื่อข่าวถาม** มีคนบาดเจ็บ
 เสียชีวิตขนาดนี้รัฐบาลจะทำอย่างไร พล.อ.อ. สมบุญตอบ รัฐบาลต้องดูแล...
 ต้องประชุมกันก่อน นายณรงค์ วงศ์วรรณ...กล่าวในโอกาสเดียวกัน
 ...**ผู้สื่อข่าวถาม** พรรคร่วมรัฐบาลจะแสดงความรับผิดชอบอย่างไรจะถึงขั้น
 ลาออกหรือไม่นายณรงค์ตอบ...การลาออกเป็นเรื่องใหญ่ ต้องปรึกษาหารือกัน
 ...**ผู้สื่อข่าวถาม** คนตายไปจำนวนมากจะนั่งพูดเรื่องประชุมผิดกฎหมายกัน
 หาอะไร นายณรงค์ ตอบ อฮารบรัดตัดตอนพูดอย่างนั้นตนไม่ได้พูดแต่พูดด้วย
 ความห่วงใย **ผู้สื่อข่าวถาม** รู้สึกอย่างไร ที่โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์เผยแพร่
 ภาพทหารยิงประชาชน นายณรงค์ ตอบ ยังไม่เห็นทหาร ยิงใคร...ไม่ได้เห็น
 ชัดเจนว่า ใครยิงใครชัดเจน...นายสมัคร สุนทรเวช รองนายกฯกล่าว...
ผู้สื่อข่าวถาม เห็นด้วยหรือไม่กับการที่ทหารฆ่าประชาชนนายสมัคร ตอบ

ปัญหาอยู่ที่ว่าจะอะไรเกิดขึ้นบนท้องถนน ผู้สื่อข่าว เห็นด้วยกับการฆ่าประชาชน หรือไม่ จะสนับสนุน นายฯคนนี้ ต่อไปอย่างนั้นหรือ นายสมัคร ตอบ ทำไมจอร์จ บุช ส่งทหารไป แอลเอ 6,500 นายไม่เห็นคนดับขุเลข ผู้สื่อข่าว เห็นด้วยกับการฆ่าประชาชนหรือไม่ นายสมัคร ตอบ ไม่เห็นด้วยอย่างนั้น แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าจะนำคำถามมาใส่ปากอย่างไร ผู้สื่อข่าว จะสนับสนุน นายฯอีกหรือไม่ นายสมัครเป็นคนละเรื่องกันไม่ได้เกี่ยวข้องกับ ผู้สื่อข่าว มีการไล่ นายฯ กันทั้งเมือง นายสมัครคุณเป็นหัวหน้าที่จะไล่ไข่ม้อย ผู้สื่อข่าว จะสนับสนุน นายกรัฐมนตรีต่อไปอีกหรือไม่ นายสมัครอย่าตั้งคำถามกับตนแบบนี้ไม่ได้กินหรือกตไม่ได้ตอบคำถามแบบนี้... (มติชน 21 พค.)

...เวลา 14.45 น. แกนนำพรรคร่วมรัฐบาลได้ยื่นญัตติด่วนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนายมนตรีแถลงในฐานะตัวแทน 5 พรรค...ผู้สื่อข่าวถาม ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลจะพิจารณาตัวเองอย่างไร ที่สนับสนุนให้พล.อ.สุจินดาเป็นนายกฯ และให้ทหารฆ่าประชาชน กลายเป็นฆาตกร จะปล่อยให้ลอยนวลหรือรับผิดชอบอย่างไร นายมนตรีตอบ ตนตอบไม่ได้...ผู้สื่อข่าวถาม จะแสดงความสำนึกและสปีริตในการถอนการสนับสนุนพล.อ.สุจินดาหรือไม่ นายมนตรีตอบ ไม่ต้องการให้ทุกฝ่ายเผชิญหน้ากันและได้เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วผู้สื่อข่าวถาม จนถึงวินาทีนี้ ยังสนับสนุนพล.อ.สุจินดา หรือจะถอนตัวเลิกสนับสนุน นายมนตรี ตอบ ทางรัฐบาลได้ฟัง พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ตรัสว่า อย่าได้เผชิญหน้ากันเพราะไม่มีผู้ชนะ มีแต่ผู้แพ้... (23 พค.)

นอกจากนี้ยังได้มีการตั้งประเด็นขยาสที่จะนำไปสู่เป็นประเด็นในการนำตัวผู้กระทำ ความผิดมาลงโทษ จนนำไปสู่ประเด็นต่อการป้องกันไม่ให้ "ทหาร" เข้ามาเกี่ยวข้องกับ การเมืองอีกต่อไป ดังจากหนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันที่ 20-22-24 พฤษภาคม 2535 ดังนี้

...เวลา 10.30 น. วันที่ 19 พ.ค. ที่หอประชุมกองทัพบก พ.อ.บัญญัติ ชวัลศิริ ผู้ช่วยเลขานุการกองทัพบก ในฐานะตัวแทนกองกำลังรักษาพระนคร

...ผู้สื่อข่าวถามว่า กรณีที่มีประชาชนบาดเจ็บ อันเนื่องมาจากการใช้อาวุธปืน
ของทหารจะแก้ไขอย่างไร พ.อ.บัญชาตอบ นายกรัฐมนตรีได้บัญชาการให้
กระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้บาดเจ็บทั้งหมด ผู้สื่อข่าว
ข่าวถาม แล้วคนที่ตายจำนวนมากโดยกระทรวงสาธารณสุข ทหารจะรับผิดชอบอย่างไร
พ.อ.บัญชาตอบ... เรื่องนี้ไม่มีใช้อาวุธ ไม่ได้ขึ้นกับเจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียว
แต่เป็นเพราะประชาชนใช้ความรุนแรง เช่น ขับรถน้ำมันพุ่งชนทหาร... (20 พค.)

และจากฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม 2535

...เมื่อวันที่ 21 พ.ค. ที่กองกำลังรักษาพระนครกองทัพภาคที่ 1 พ.อ.อ. เกษตร
โรจนนิล พ.บ.สูงสุด และพ.บ.ท.อ.แกลง... ความไม่สงบในกรุงเทพมหานคร...
ผู้สื่อข่าวถามว่า จะสรุปยอดผู้เสียชีวิต และ ผู้บาดเจ็บ และจะให้ค่าชดเชยอย่างไร
กับญาติผู้เสียชีวิต ในเหตุการณ์ที่ผ่านมา พ.อ.อ. เกษตร ตอบว่า... ต้องขอให้
ผู้บัญชาการกองกำลังรักษาพระนครเป็นผู้ตอบตัวเลขที่แน่นอน ส่วนจะรับผิดชอบต่อ
ผู้เสียชีวิตอย่างไรนั้น เป็นคำถามที่ไม่รู้จะตอบอย่างไร... ผู้สื่อข่าวถาม วิธีการ
สลายฝูงชน ด้วยแก๊สน้ำตากับการสลายฝูงชนด้วยลูกปืน อย่างไหนนุ่มนวลกว่ากัน
พ.อ.อ. เกษตร ตอบ เรื่องนี้ ตนตอบไม่ได้ เพราะไม่ได้ใช้... ผู้สื่อข่าวถาม
จะเกิดภาพพจน์ที่ตึกระหว่างทหารกับประชาชนต่อไปอย่างไร พ.อ.อ. เกษตร
ตอบ ต้องอาศัยสื่อมวลชนเป็นตัวประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจเหตุการณ์ที่
แท้จริง... พ.อ.อ. อนันต์ กลินทะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าว
ภายหลังการประชุมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง... ผู้สื่อข่าวถาม ใครสั่งให้ทหาร
ยิงประชาชน พ.อ.อ. อนันต์ ตอบ ไม่ทราบ ไม่มีใครสั่ง แต่ทหารต้องป้องกัน
ตัวเอง... ที่ขับรถใส่ทหาร จะให้ทหารยิงเฉย ๆ ให้รถกับตาสหรืออย่างไร ทหาร
ไม่ยิงหรอก มีวินัยดี ผู้สื่อข่าวถาม การยิงของทหาร เป็นการป้องกันตัวหรือ ในขณะที่
ที่ประชาชนไม่มีอาวุธ พ.อ.อ. อนันต์ตอบ ไม่จำเป็นถึงแม้ไม่มีอาวุธ แต่ประชาชน
ถือไม้ไล่ตีเพารถ มีสำคัญกว่าอาวุธอีก ทหารมีมือก็ต้องป้องกันสถานที่ของ
ทางราชการ ทหารยิงขึ้นฟ้า ก็หวังยิงใส่ประชาชน พวกกันให้ถูกเรื่องหน่อย

ผู้สื่อข่าวถามแสดงว่าการกระทำของทหารถูกต้อง พล.อ.อ.อนันต์ตอบ ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้อง ทางราชการก็ไม่สามารถรักษาสภาพบ้านเมืองเอาไว้ได้...

และจากฉบับวันที่ 24 พฤษภาคม มีความว่า

...เวลา 14.00 น. ที่พรรคความหวังใหม่... นายจตุรนต์ ฉายแสง โฆษกพรรคแถลงการณ์วิกฤตการณ์ทางการเมือง ฉบับที่ 2... ผู้สื่อข่าวถามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คิดว่าใครควรจะเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้ง ๆ ที่มีรัฐบาล แต่ปล่อยให้ทหารมาเช่นฆ่าประชาชน นายจตุรนต์ ตอบ คนที่บอกว่าประชาชนทั่วประเทศต้องรับผิดชอบถือเป็นการบอกปิดไม่รับผิดชอบสิ่งที่ตนได้ทำ... ความรับผิดชอบสูงสุดอยู่ที่นายกฯ ในการรับผิดชอบต่อ ครม. และในการสั่งการทางทหาร... ถ้าจะให้พรรคร่วมรัฐบาลรับผิดชอบแค่ไหน ก็ต้องไปถามพรรคร่วมรัฐบาลเพราะตลอดเวลาที่เกิดเรื่องบอกว่าจะสนับสนุน พล.อ.สุจินดา เป็นนายกฯ ผู้สื่อข่าวถาม ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดเนื่องจากทหารเข้ามาสู่การเมืองมากเกินไป จะทำอย่างไรไม่ให้ทหารเข้ามาสู่การเมืองอีกต่อไป นายจตุรนต์ ตอบต้องปรับปรุงกฎหมายโครงสร้างการใช้อาวุธของทหารในการรักษาความสงบภายในประเทศ... แก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นนายกฯ มาจากการเลือกตั้งและลดอำนาจวุฒิสมาชิก...

ทั้งหมดนี้เป็นบทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้รับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมืองในช่วงของการเป็นรัฐบาล พล.อ.สุจินดา ซึ่งในแต่ละช่วงเหตุการณ์มีลักษณะที่มีความแตกต่างกันแม้ว่าสื่อมวลชนจะได้แสดงบทบาทในบทบาทเดียวกันก็ตาม ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่จะนำเสนออธิบายในลำดับบทต่อไป

4.2. บทบาทการต่อต้านที่นำประเด็นต่าง ๆ

จากประเด็นข่าวในช่วงนี้ ได้เริ่มจากมีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมประท้วงกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร อันนำไปสู่การเกิดเหตุการณ์ที่มีความสูญเสียชีวิตทรัพย์สิน และ

ภาพพจน์ของประเทศที่ไม่ดีงาม และ นำไปสู่การลาออกของ พล.อ.สุจินดา ซึ่งเป็นการสิ้นสุดอำนาจลง ในครั้งนี้ และนำมาสู่ในระบอบการปกครองของระบอบประชาธิปไตยที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นในเวลาต่อมา ซึ่งจะเห็นได้จากการจำกัดบทบาทของทหารในด้านการเมืองได้มีการจำกัดตัวเองลดลงไป ไม่พยายามที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวในด้านการเมืองอีกในเวลาต่อมา และ จากบทเรียนครั้งนี้เอง ได้เป็นบทเรียนทางการเมืองที่มีการบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์การเมืองของไทยต่อไป โดยในช่วงเวลาที่เกิดมีวิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นนั้น สื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ได้แสดงบทบาทของการต่อต้านที่นำประเด็นต่าง ๆ ต่อ พล.อ.สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี เป็นการเฉพาะเจาะจงตัวโดยตรง และเมื่อมีเหตุการณ์ที่ชยชาติวุลกลาม มีผู้คนออกมาประท้วงเป็นจำนวนมาก สื่อมวลชน ซึ่งในระยะแรก ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงวิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่แรก เช่น การหลีกเลี่ยงการนำบุคคล ที่ถูกประกาศยึดทรัพย์เข้ามา ร่วมเป็นคณะรัฐมนตรี แต่พล.อ.สุจินดา ก็ยังคงดึงกลับนำรายชื่อขึ้นโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลเหล่านั้นให้เข้าร่วมเป็นคณะรัฐมนตรี เหตุการณ์ต่อมาเมื่อเริ่มมีการชุมนุมประท้วงขึ้น มีการประกาศอดอาหารทั้งของ รต.ฉลาด วรฉัตร ที่ได้ประท้วง ด้วยการอดอาหาร อยู่ในช่วงแรก ก่อนหน้านั้นรวมกับการประท้วงด้วยการประกาศอดอาหารของพล.ต.จำลอง ศรีเมือง และความไม่พอใจในสื่อมวลชนของรัฐ จากผู้คนที่มีความสนใจทางการเมือง ได้เป็นพลังที่ปะทุความไม่พอใจและชักนำไปสู่เหตุการณ์การเกิดการจลาจลในที่สุด สื่อมวลชนในช่วงเวลานี้ได้ใช้บทบาทของตนบอกกล่าวกับ พล.อ.สุจินดา พร้อมทั้งให้ข้อชี้แนะในระยะแรก ๆ แต่เมื่อไม่ปรากฏผลก็แสดงการตักท้วงมากขึ้น มีการชักนำไปให้เกิดการตัดสินใจให้เปลี่ยนแปลงทั้งในการให้ลาออกหรือยุบสภา เพื่อจะได้ยุติปัญหาเหล่านั้นเสียก่อนที่จะเกิดความสูญเสียมาสู่สังคม แต่การแสดงบทบาทของสื่อมวลชนในช่วงเวลานั้น ยังไม่ได้รับการสนองตอบเท่าที่ควร แม้จะเกิดผลอยู่บ้าง เช่นมีการยอมรับที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ยังไม่ทันที่จะได้ผลสรุป ก็เกิดเหตุวิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นเสียก่อน คือในช่วงตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม จากการศึกษาถึงบทบาทของสื่อมวลชน ในช่วงเวลานี้พบว่า มีบทคอลัมน์จากหนังสือพิมพ์ ที่ได้แสดงบทบาทนี้ด้วยการชี้แนะให้มีการแก้ไขสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ให้กลับคืนสู่สภาพปกติและเป็นไปอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยอันเป็นการต่อต้าน พล.อ.สุจินดา ดังจากหนังสือพิมพ์มติชน คอลัมน์เดินหน้าชน หน้า2 ฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม 2535 ชื่อ เรื่อง โอกาสสุดท้ายที่ให้

พล.อ. สุจินดา ตัดสินใจแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองเพื่อแก้ไขสถานการณ์นี้ ดังความตอนหนึ่ง ดังนี้

วันนี้เห็นก็ต้องพูดกันตรง ๆ ว่า สถานภาพของพลเอกสุจินดาและบรรดานายทหาร ระดับนำในกองทัพหล่อแหลม...วันที่ 25 พ.ค. รัฐบาลเสนอให้มีการเปิดประชุมสภาเพื่ออภิปรายทั่วไป ผู้คนจะสนใจฟังการประชุมสภามากมายเท่าไรหรือประเด็นที่วิจารณ์เรียกร้องต้องการจะเป็นเรื่องอะไร ถ้าไม่ใช่เหตุการณ์รุนแรงที่เพิ่งผ่านพ้นมาได้ไม่กี่วันกับชะตากรรมของพวกเขา...ใครคือ คนรับผิดชอบและต้องรับผิดชอบในลักษณะใด เป็นสิ่งที่ผมสุจินดา...ต้องแก้ไขสถานการณ์ด้วยตนเองไม่ใช่ยืนอยู่จุดเดิมให้ผู้อื่น คือ ส.ส. ในสภาแก้ไข...ซึ่งสถานการณ์ขณะนี้เลขจุดนั้นมาแล้ว... ความผิดพลาดของรัฐบาลขณะนี้คือการตัดสินใจสั่งการให้ทหารตำรวจแก้ไขปัญหาการชุมนุมประชาชนด้วยอาวุธ... ทำให้ความรู้สึกเกลียดชังทหารเกิดขึ้นลุลกลามในหมู่ประชาชนทั่วประเทศได้อย่างรวดเร็วไม่เคยเป็นมาก่อน...ทำไมจึงเกิดสภาพนี้ขึ้นมา ใครคือผู้ที่ต้องรับผิดชอบ... ความรับผิดชอบต่อเป็นของใคร การตัดสินใจแสดงความรับผิดชอบในสภาด้วยวิธีการใดก็ตามอาจจะไม่เพียงพอและสายเกินไปเสียด้วยซ้ำ เพราะการตัดสินใจแก้ไขสถานการณ์ในแต่ละช่วง ด้วยวิธีการที่ผิดพลาดไม่ทันการณ์มาโดยตลอด

ซึ่งในการต่อต้านของสื่อมวลชนในช่วงนี้ สื่อมวลชนได้กระทำอยู่เช่นเดิมแม้ว่าจะไม่ได้รับการสนองตอบก็ตาม และ คอลัมน์ในการนำเสนอการต่อต้านด้วยการ์ตูน ไม่ได้แสดงบทบาททางการเมืองเหมือนเช่นเดิม ทั้งนี้สันนิษฐานได้ว่า อาจสืบเนื่องมาจากก่อนหน้านี้ได้ทำการต่อต้านอย่างตรงตัว พล.อ. สุจินดา แต่ไม่ได้รับผลและอาจมีข้อจำกัดจากขบวนการของรัฐในการแสดงออกถึงการตักเตือนสื่อมวลชนด้วย

4.3. บทบาทการแสดงอำนาจ ความเป็นสื่อมวลชน ต่อ การสร้างภาพพจน์ ของบุคคลต่าง ๆ

ในช่วงนี้ บทบาทของสื่อมวลชนการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์ พล.อ.สุจินดาและพรรคร่วมรัฐบาล ได้ปรากฏไปในทางลบที่สุดโด่ง มีลักษณะที่ชัดเจน มีการใช้ถ้อยคำภาษาที่รุนแรง อย่างตรงไปตรงมา เมื่อศึกษาแล้ว พบว่า ลักษณะภาษาลีลาข้อเขียน เน้นการที่แสดงบทบาทให้เห็นชัดไม่อ้อมค้อม ลักษณะของข้อเขียนเข้าเป็นแนวร่วมในการสร้างภาพพจน์ที่เป็นผลลบต่อ พล.อ.สุจินดา ชัดเจน ดังคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุประเทศไทยหน้า 5 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 ชื่อเรื่อง บอกดี ๆ ก็ได้ ที่มีเนื้อหาและลีลาภาษาเขียน ที่สร้างภาพพจน์ทางลบต่อพล.อ.สุจินดา อย่างชัดเจนเช่น คำว่า "อย่างหนา" "เผด็จการ" "ทรราช" เป็นต้น ดังความตอนหนึ่ง

ผมซึกจะเห็นด้วยกับคำว่า "อย่างหนา" ที่ผู้คนทั้งบ้านทั้งเมือง สกชั้นมาประชดประเทียดกันคำ พล.อ.สุจินดา คราประสูร...กินในเวลานี้เสียแล้วซึกรับนับตั้งแต่การชุมนุมประท้วงของผู้คนเรือนแสนซึกติลงซึกคราว...ปรากฏว่าพล.อ.สุจินดา ไม่ได้มีที่ทำว่าจะลดลวาศอกลงมาแต่อย่างใดกลับราดน้ำมัน เป็นการเติมเชื้อลงในกองไฟอีก...โดยไม่สนใจว่า บ้านเมือง จะวุ่นวายปั่นป่วนแค้นไทน การให้ "มีอบ" ซึน "มีอบ" ตามซึกทวิซึนของ พล.อ.สุจินดาในครั้งนึ้ผมว่าไม่ใช้หนทางที่จะสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่คนในชาติ...ตั้งที่ได้น้ามากล่าวอ้างเลขม้นแต่นั้ซึ...ผมว่า การแก้ปัญหาโดยวิซึน...หยุดเสียเถิดครับ...ผมไม่อยากจะเห็นเมืองไทยเป็นเหมือนกับหลาย ๆ ประเทศในแถบแอฟริกาที่ซึนซึนปกครองถูกกล่าวหาว่าเป็น"เผด็จการ" เป็น "ทรราช" แล้วถูกประชาชนลุกซึนมาต่อสู้อั้โคนล้ม...ผม สงสารประเทศไทยครับ ผมว่า ถึงเวลาแล้วที่ พล.อ.สุจินดา จะต้องประกาศออกมาให้ชัดเจนว่า จะเอาอย่างไรกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย...ไม่ใช่มีวแต่เล่นลิ้นไปวัน ๆ ว่า ปล่อบให้ เป็นเรื่องของสภา เป็นเรื่องของพรรคการเมือง...

4.4. บทบาทการชักจูงให้ประชาชนเลิกการกระทำร่วมกัน

ในช่วงนี้ได้มีบทบาทการชักจูงให้ประชาชนเลิกการสนับสนุน 5 พรรคการเมืองที่เคยประกาศหนุน พล.อ.สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี โดยใช้บทความที่ชักจูงให้ประชาชนเลิกการเลือกบุคคลใน 5 พรรคการเมือง เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกต่อไป มีการแบ่งภาพพจน์นักการเมืองออกเป็น 2 ฝ่ายในเวลาต่อมา คือ พรรคฝ่ายเทพ ที่เป็นพรรคฝ่ายต่อต้าน พล.อ.สุจินดา และพรรคฝ่ายมาร ที่สนับสนุน พล.อ.สุจินดา ของการเลือกตั้งครั้งหลังสุด ในการแสดงซึ่งบทบาทนี้ ดังจากคอลัมน์ "ลมเปลี่ยนทิศ" หมายเหตุนิตยสารไทยหน้า 5 ฉบับวันที่ 25 พฤษภาคม 2535 ชื่อเรื่อง สบสภาคืนอำนาจประชาชน ดังนี้

ภาพความโหดเหี้ยมของกองทัพ ที่ใช้อาวุธสงครามเช่นฆ่าประชาชนที่ชุมนุม เรียกร้องประชาธิปไตยที่สำนักข่าวโทรทัศน์ต่างประเทศนำไปออกอากาศทั่วโลก ลู่อสาหัสทั่วโลก... ได้ทำลายภาพพจน์และศักดิ์ศรีของคนไทยอย่างยับเยิน... แต่กระแสด่าทอ ที่ค่อนข้างจะน่าเศร้าสลดใจอย่างยิ่งก็คือพฤติกรรมอันบัดซบของพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล ที่ยังฮั่นกรานให้คำแนะนำ พล.อ.สุจินดา ไม่ให้ลาออก โดยอ้างว่า ยังเป็นพรรคเสียงข้างมากในสภาแถมยังจะแก้รัฐธรรมนูญให้มี "บทเฉพาะกาล" สืบตำแหน่งนายกรัฐมนตรี... ออกไปอีกกระยะหนึ่ง... ผม ขอประณามไว้ตรงนี้ว่า เป็น คำแนะนำที่เลวไม่มีที่ติ! ผมอยากให้ประชาชนทุกคนจำชื่อ ส.ส. ใน 5 พรรคการเมืองนี้ไว้ในใจให้ดี มีการยุบสภาเลือกตั้งใหม่เมื่อไหร่ ให้กาหน้าอย่าเลือกเข้ามาในสภา... คนอย่างนี้ ไม่สมควรที่จะไว้วางใจ... และที่น่าเศร้าสลด สำหรับประเทศไทยในวันนี้ ก็คือ เราไม่มี รัฐมนตรี แม้แต่คนเดียวที่ "มีสปิริต" หรือ "จิตวิญญาณประชาธิปไตย" เหมือนดังประชาชนที่พลีชีพประกาศ "ลาออกจากรัฐมนตรี" เพื่อแสดงการประท้วง หรือความรับผิดชอบ... ที่รัฐบาลชุดนี้ก่อ... อับอายขายหน้าชาวโลกเขาไหมครับ พ่อแม่พี่น้อง...

สรุปผลการศึกษาถึงลักษณะบทบาททางการเมืองของสื่อมวลชน

จากการศึกษาตั้งที่กล่าวแล้วข้างต้น พบว่า ในช่วงการเป็นรัฐบาลช่วงแรก คือ ช่วงตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน ถึง วันที่ 16 เมษายน 2535 และช่วงที่สองคือ ช่วงตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2535 บทบาทของสื่อมวลชนได้มีความหลากหลายในการแสดงซึ่งบทบาททางการเมืองอันได้แก่ บทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้นกับประชาชน ที่มีการรายงานข่าวด้วยการตั้งประเด็นจากการไปสัมภาษณ์ชกถามเพื่อขยายประเด็นให้เกิดความกระจ่างชัดเจนจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีความแอบแฝงเงื่อนงำ และได้เกิดเป็นประเด็นทางการเมืองใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเช่น ความชอบธรรม ในการขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีด้วยการใช้ประเด็นความเสี้ยมสัด การให้บุคคลที่มีมลทินเข้าร่วมเป็นคณะรัฐมนตรี การสร้างประเด็นในการชกถามปฏิบัติเป็นต้น และอีกสองบทบาทคือ บทบาทการต่อต้านผู้นำประเด็นต่าง ๆ กับบทบาทการแสดงอำนาจความเป็นสื่อมวลชนต่อการสร้างภาพพจน์บุคคลต่าง ๆ ได้แสดงถึงบทบาทที่ปรากฏเป็นภาพของการขึ้นนำพร้อมกับการแอบแฝงการต่อต้านอยู่ในที่ไม่ชัด โดยเฉพาะ พล.อ. สุจินดานั้น ได้ใช้การเทียบเคียงแอบแฝงในการต่อต้านในทางอ้อม ๆ เป็นการสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน โดยในบางครั้งใช้การสร้างภาพพจน์ไปในทางบวกด้วย

แต่ในช่วงที่สามคือ ช่วงตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2535 ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะนำไปสู่เหตุวิกฤตการณ์ทางการเมืองในช่วงต่อไปนั้น บทบาทของสื่อมวลชนที่แสดงออกซึ่งทางการเมืองยังคงมีบทบาทในลักษณะเช่นเดิม แต่นำหนักในการแสดงบทบาทได้เปลี่ยนแปลงจากช่วงแรกและช่วงที่สองไปคือ ได้ให้การแสดงถึงการต่อต้านที่ท้าทายอำนาจระหว่างสื่อมวลชนกับ พล.อ. สุจินดา มากขึ้นโดยพุ่งเป้าหมายไปที่ตัว พล.อ. สุจินดา เป็นหลัก และสร้างภาพพจน์ออกมาในลักษณะที่เป็นผลลบมีการสร้างอำนาจด้วยการสร้างข้อเขียนให้มีความกดดันต่อตัว พล.อ. สุจินดาต่อการเปลี่ยนแปลง มีการขึ้นนำประเด็นเรียกร้องในการแก้ไขปัญหา และในช่วงที่สี่ ซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการเป็นรัฐบาลคือช่วงตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม ถึงวันที่ 24 พฤษภาคม 2535 ลักษณะของบทบาทมีบทบาทเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งบทบาท คือ บทบาทการชักจูงให้ประชาชนเลิกการกระทำร่วมกัน อันได้แก่ การเลิกการสนับสนุนสมาชิกของพรรคการเมืองที่สนับสนุน พล.อ. สุจินดา เป็นนายกรัฐมนตรี และ ในการให้ข่าวที่เกิดขึ้นนั้น สื่อมวลชนได้

แสดงออกซึ่งบทบาทการให้ข่าวที่เกิดขึ้น มีการกระทำกันอย่างละเอียดทุกแง่มุม มีการแบ่ง
การให้ข่าวออกเป็นรายชั่วโมง และให้รายละเอียดของเหตุการณ์มากกว่าที่จะขยายประเด็น
ที่จะนำไปสู่ประเด็นใหม่ ส่วนในการแสดงออกของเนื้อหาที่มีความชัดเจนในการต่อต้าน
พล.อ.สุจินดาอย่างมาก ใช้ภาษาเขียนที่บ่งบอกถึงการต่อต้านไว้อย่างชัดเจน ภาพพจน์ที่เกิดขึ้น
ต่อ พล.อ.สุจินดา เป็นไปในทิศทางลบ จึงเป็นภาพที่ชัดเจนถึงการที่สื่อมวลชนได้เข้าร่วมเป็น
ผู้สร้างความกดดันในการต่อต้าน พล.อ.สุจินดา ในเหตุการณ์ครั้งนี้